

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Správa

Práca v teréne:

Marec – apríl 2023

Uverejnenie:

Júl 2023

Prieskum, ktorý si vyžiadala Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov a ktorý koordinuje Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu

Tento dokument nereprezentuje stanovisko Európskej komisie.

Výklady a názory, ktoré sú v ňom obsiahnuté, sú výlučne výkladmi a názormi autorov.

Bleskový prieskum Eurobarometra 525 – Ipsos Európske verejné záležitosti

Dokument, ktorý vypracoval Pierre Dieumegard pre [Európu-Demokraciu-Esperanto](#)

Účelom tohto „dočasného“ dokumentu je umožniť väčšiemu počtu ľudí v Európskej únii, aby sa oboznámili s dokumentmi vypracovanými Európskou úniou (a financovanými z ich daní). **Bez prekladov sú ľudia z diskusie vylúčení.**

Tento dokument „Eurobarometer“ bol [len v angličtine](#) vsúbore pdf. Z tohto počiatočného súboru sme vytvorili odt-súbor, pripravený softvérom Libre Office, pre strojový preklad do iných jazykov. Výsledky sú teraz [k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch](#).

Je žiaduce, aby administratíva EÚ prevzala preklad dôležitých dokumentov. „Dôležité dokumenty“ nie sú len zákony a nariadenia, ale aj dôležité informácie potrebné na spoločné prijímanie informovaných rozhodnutí.

Aby sme spoločne diskutovali o našej spoločnej budúcnosti a umožnili spoľahlivé preklady, bol by medzinárodný jazyk esperanto veľmi užitočný pre jeho jednoduchosť, pravidelnosť a presnosť.

Kontaktujte nás:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Správa

Marec – apríl 2023

Prieskum uskutočnený spoločnosťou Ipsos European Public Affairs na žiadosť Európskej komisie, Generálne riaditeľstvo pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov
Prieskum koordinovaný Európskou komisiou, Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu
(Oddelenie pre monitorovanie médií a Eurobarometra GR COMM)

Rýchly prieskum Eurobarometra 525
Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Názov projektu

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ – marec –
apríl 2023

Správa

Jazyková verzia EN

Katalógové číslo EV-03 – 23 – 340-EN-N

ISBN 978 – 92 – 68 – 05106 – 1

doi:10.2874/956514

© Európska únia, 2023

<https://europa.eu/eurobarometer>

Obsah

Úvod.....	7
Kľúčové zistenia.....	9
Finančné znalosti.....	9
Finančné správanie.....	9
Celkové skóre finančnej gramotnosti.....	10
Digitálne finančné služby.....	10
Finančná odolnosť a začlenenie.....	10
Ininvestment poradenstvo prijaté od banky, poisťovateľa alebo finančného poradcu.....	11
Oddiel 1. Meranie úrovne finančnej gramotnosti.....	12
1.1. Samohodnotené finančné znalosti.....	12
1.2. Finančné znalosti.....	15
1.3. Finančné správanie.....	20
1.4. Celkové skóre finančnej gramotnosti.....	24
Oddiel 2. Digitálna finančná gramotnosť.....	26
Oddiel 3. Finančná odolnosť a začlenenie.....	28
3.1. Vlastníctvo finančných produktov.....	28
3.2. Konce sa stretnú.....	33
3.3. Dôchodkové plány.....	35
Oddiel 4. Investičné poradenstvo od banky, poisťovateľa alebo finančného poradcu.....	37
Technické špecifikácie.....	39
Dotazník.....	41
Príloha k údajom.....	45
Komentáre.....	63
Podivná korelácia medzi dvoma vedomosťami a správaním.....	63
Niektoré otázky boli pravdepodobne pre mnohých ľudí zmätené.....	63
Rozdiely v porovnaní s ostatnými prieskumami Eurobarometra.....	64

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Úvod

EÚ sa snaží zabezpečiť, aby ľudia v celej Európe mali vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré potrebujú na prijímanie dobrých finančných rozhodnutí.

Každý deň sa tisíce občanov EÚ rozhodujú o tom, kde si otvoriť bankový účet, akú hypotéku si vybrať, kam investovať svoje peniaze a ako ušetriť na odchod do dôchodku. Finančná gramotnosť pomáha jednotlivcom robiť takéto rozhodnutia, pretože im pomáha lepšie spravovať svoje peniaze, investovať na kapitálových trhoch spôsobom, ktorý vyhovuje ich potrebám, a plánovať do budúcnosti. Pomáha tiež chrániť jednotlivcov pred nadmerným zadlžením, nadmerným podstupovaním rizika, podvodmi alebo kybernetickými rizikami.¹

Finančná gramotnosť je definovaná ako kombinácia uvedomenia, vedomostí, zručností, postoja a správania, ktoré sú potrebné na správne finančné rozhodnutia a v konečnom dôsledku na dosiahnutie individuálneho finančného blahobytu.

Tento rýchly prieskum Eurobarometra zahŕňa tieto aspekty:

Finančné znalosti občanov EÚ (samostatne hodnotená úroveň a výsledky založené na piatich otázkach testujúcich finančné znalosti)

Úroveň „finančne zdatného“ správania (napr. sledovanie výdavkov a snaha o dosiahnutie finančných cieľov)

Úroveň finančnej gramotnosti občanov EÚ, ktorá kombinuje ich finančné znalosti a skóre finančného správania (a do akej miery sa finančná gramotnosť v jednotlivých sociálno-demografických skupinách líši)

Bez ohľadu na to, či sa občania EÚ cítia pohodlne pri využívaní digitálnych finančných služieb, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby

Vlastníctvo rôznych finančných produktov, ako sú životné poistenie, súkromné dôchodkové alebo dôchodkové produkty a investičné produkty.

Ako dlho by občania EÚ mohli naďalej uhrádzať svoje životné náklady bez toho, aby si požičiavali peniaze alebo presťahovali sa do domu, ak by stratili svoj hlavný zdroj príjmu

Dôvera v dôchodkové plány a schopnosť žiť pohodlne prostredníctvom odchodu do dôchodku

Vnímanie občanov EÚ o tom, či je investičné poradenstvo v prvom rade v ich najlepšom záujme.

V mene Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov, uskutočnila spoločnosť Ipsos európske verejné záležitosti rozhovor s reprezentatívnou vzorkou občanov vo veku 18 rokov a viac v každom z 27 členských štátov Európskej únie. Od 29. marca do 5. apríla 2023 sa uskutočnilo 26139 rozhovorov online (internetové rozhovory s počítačom). Údaje z prieskumov sa vážia podľa známych pomerov obyvateľstva. Priemery EÚ27 sa vážia podľa veľkosti 18+ obyvateľov každého členského štátu EÚ. Technická poznámka o metódach použitých na vykonanie prieskumu je pripojená ako príloha k tejto správe.

Poznámky:

1) Výsledky zisťovania podliehajú toleranciam výberu vzoriek, čo znamená, že nie všetky zjavné rozdiely medzi skupinami môžu byť štatisticky významné. Preto sú v texte zvýraznené len

1 Zdroj: https://finance.ec.europa.eu/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en

štatisticky významné rozdiely (na úrovni 5 %) – t. j. ak je možné primerane si byť istí, že sa pravdepodobne nevyskytli náhodou.

- 2) Percentuálne podiely nesmú byť 100 %, pretože sú zaokrúhlené na najbližšie percento. V dôsledku zaokrúhľovania sa môže stať aj to, že percentuálne podiely pre jednotlivé možnosti odpovedí uvedené v grafoch nie sú presne spočítané k súčtom zobrazeným v grafoch a tabuľkách alebo uvedeným v texte. Percentuálne podiely odpovedí presiahnu 100 %, ak otázka umožní respondentom vybrať si viacero odpovedí.
- 3) V tejto správe sú krajiny uvedené v ich oficiálnej skratke. Skratky použité v tejto správe zodpovedajú:

BYĽ	Belgicko	LT	Litva
BG	Bulharsko	LU	Luxembursko
CZ	Česko	HU	Maďarsko
DK	Dánsko	MT	Malta
DE	Nemecko	NL	Holandsko
EE	Estónsko	PRI	Rakúsko
IE	Írsko	PL	Poľsko
EL	Grécko	PT	Portugalsko
ES	Španielsko	RO	Rumunsko
FR	Francúzsko	SI	Slovinsko
HR	Chorvátsko	SK	Slovensko
IT	Taliansko	FI	Fínsko
CY	Replika Cypru*	SE	Švédsko
LV	Lotyšsko		

* Cyprus ako celok je jedným z 27 členských štátov EÚ. „acquis communautaire“ však bolo pozastavené v časti krajiny, ktorá nie je kontrolovaná vládou Cyperskej republiky. Z praktických dôvodov sú do kategórie „CY“ zahrnuté len rozhovory vykonané v časti krajiny kontrolovanej vládou Cyperskej republiky.

Kľúčové zistenia

Finančné znalosti

Viac ako jeden z dvoch respondentov v celej EÚ (52 %) hodnotí svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach ako priemer v porovnaní s ostatnými dospelými v ich krajine. Štvrtina odpovedala, že ich finančné znalosti sú „veľmi vysoké“ a 5 %, že sú „veľmi vysoké“ v porovnaní s ostatnými dospelými; naproti tomu 12 % opísalo svoje vedomosti ako „veľmi nízke“ a 4 % ako „veľmi nízke“.

S piatimi otázkami týkajúcimi sa finančných znalostí 66 % respondentov chápe, že investícia s vyššou návratnosťou je riskantnejšia, 65 % poskytuje správnu odpoveď na otázku, ako funguje inflácia, 56 % chápe hodnotu diverzifikácie pri investovaní, 45 % správne odpovie na otázku o zložených úrokoch; len 20 % však chápe súvislosť medzi úrokovými sadzbami a cenami dlhopisov.

Skóre finančných znalostí sa vypočíta ako počet správnych odpovedí na päť otázok o finančných poznatkoch. V EÚ má v priemere 26 % respondentov vysoké hodnotenie v oblasti finančných znalostí (štyri alebo päť správnych odpovedí), 50 % má stredné skóre (dve alebo tri správne odpovede) a 24 % nízke skóre (žiadna alebo jedna správna odpoveď). Približne štyria z desiatich respondentov v Holandsku (43 %), Dánsku (40 %), Fínsku (40 %) a Estónsku (39 %) majú vysoké hodnotenie v oblasti finančných znalostí. Naopak, podiel s nízkym hodnotením je najvyšší na Cypre (30 %), Rumunsku (30 %), Grécku (29 %) a Portugalsku (28 %).

Finančné správanie

Približne deväť z desiatich respondentov v celej EÚ súhlasí s tým, že skôr, ako niečo kúpi, zvažia, či si to môžu dovoliť (51 % „úplne súhlasí“ a 41 % „do určitej miery súhlasí“ s týmto tvrdením). Podobný podiel respondentov súhlasí s tým, že sledujú a monitorujú svoje výdavky (49 % „úplne súhlasí“ a 43 % „do určitej miery súhlasí“). Približne sedem z desiatich respondentov súhlasí s tým, že si stanovujú dlhodobé finančné ciele a snažia sa ich dosiahnuť (21 % „úplne súhlasí“ a 50 % „do určitej miery súhlasí“).

Skóre finančného správania sa počíta ako počet „finančne zdatných“ správania v súvislosti s výberom produktov, sledovaním výdavkov a úsilím o dosiahnutie finančných cieľov. V EÚ má v priemere 65 % respondentov vysoké hodnotenie finančného správania (súhlasí so všetkými vyhláseniami), 28 % má stredné skóre (súhlasí s dvoma vyhláseniami) a 8 % má nízke hodnotenie (súhlasí s maximálne jedným vyhlásením). Podiel s vysokým hodnotením finančného správania dosahuje 60 % alebo viac vo všetkých členských štátoch s výnimkou Fínska (36 %), Lotyšska (52 %) a Estónska (54 %). V Rumunsku má na druhej strane 82 % respondentov vysoké skóre.

Celkové skóre finančnej gramotnosti

Celkové skóre finančnej gramotnosti spája finančné znalosti a finančné správanie, pričom oba aspekty majú rovnakú váhu. Vypočítaná hodnota sa pohybuje medzi 0 a 10. V EÚ má v priemere 18 % respondentov vysoké hodnotenie za svoju celkovú úroveň finančnej gramotnosti (bod 9 alebo 10), 64 % má stredné skóre (skóre > 5 a &9) a 18 % nízke hodnotenie (skóre ≤ 5). Na vnútroštátnej úrovni sa podiel s vysokým hodnotením pohybuje od 11 % v Portugalsku a Lotyšsku do 27 % v Dánsku, Slovinsku a Švédsku a 28 % v Holandsku. Vo všetkých členských štátoch má viac ako 10 % respondentov nízke hodnotenie celkovej finančnej gramotnosti, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný vo Fínsku (27 %), Lotyšsku (24 %), Belgicku (22 %) a Španielsku (22 %).

Digitálne finančné služby

Približne tri štvrtiny respondentov v celej EÚ uvádzajú, že sú pohodlné s využívaním digitálnych finančných služieb, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby; 36 % odpovedalo ako „veľmi pohodlné“ a 41 % „niečo pohodlné“. Tento údaj je viac ako 60 % vo všetkých členských štátoch a najvyšší vo Fínsku (95 %).

Finančná odolnosť a začlenenie

V celej EÚ odpovedalo 46 % respondentov, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) neživotné poistenie, ako je poistenie domácnosti alebo poistenie motorových vozidiel; 31 % uviedlo, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) životné poistenie. Približne štvrtina respondentov (24 %) odpovedala rovnako o investičnom produkte (fondy, akcie alebo dlhopisy) a 22 % o súkromnom dôchodkovom alebo starobnom produkte. Jeden z piatich respondentov odpovedal, že mal (alebo v posledných dvoch rokoch mal) hypotekárny úver alebo úver na bývanie a 14 % odpovedalo rovnako na spotrebiteľský úver. Nakoniec, 6 % odpovedalo, že majú kryptomeny (alebo ich mali v posledných dvoch rokoch).

Na otázku, ako dlho by mohli naďalej pokrývať svoje životné náklady bez toho, aby si požičiavali peniaze alebo sa presťahovali, v prípade, že by stratili svoj hlavný zdroj príjmu, jedna tretina respondentov (33 %) odpovedala, že by to bolo šesť mesiacov alebo viac, potom 18 % respondentov uviedlo, že by to bolo aspoň tri mesiace (ale nie šesť mesiacov). Približne jeden zo šiestich (16 %) respondentov nemá žiadne núdzové úspory 20 % alebo viac v Chorvátsku (20 %), na Cypre (20 %), Poľsku (20 %), Maďarsku (21 %), Portugalsku (21 %), Bulharsku (23 %), Grécku (24 %), Fínsku (25 %), Rumunsku (25 %) a Lotyšsku (26 %).

Väčšina respondentov v celej EÚ sa domnieva, že „nie je príliš sebaistá“ (32 %) alebo „neverí vôbec“ (22 %), že budú mať dostatok peňazí na to, aby mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku. Pomer pocitu „veľmi“ alebo „určite“ sa pohybuje od nízkych 20 % v Poľsku až po 62 % v Holandsku.

Investment poradenstvo prijaté od banky, poisťovateľa alebo finančného poradcu.

Menej ako štyria z desiatich respondentov v celej EÚ sa cítia „veľmi sebavedomí“ (6 %) alebo „do istej miery sebaisti“ (32 %), že investičné poradenstvo, ktoré dostávajú od svojej banky/poisťovateľa/finančného poradcu, je v prvom rade v ich najlepšom záujme. Podiel presvedčených o tom, že investičné poradenstvo je primárne v ich najlepšom záujme, sa pohybuje od približne jedného z piatich respondentov na Cypre (19 %) a Grécka (20 %) až po šesť z desiatich respondentov vo Fínsku (60 %).

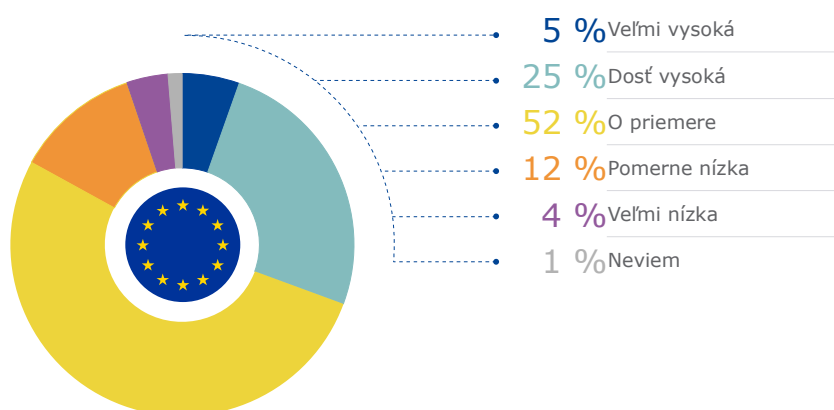
Oddiel 1. Meranie úrovne finančnej gramotnosti

Prvá časť tejto správy sa zameriava na meranie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ v tomto bleskovom prieskume Eurobarometra. Prvá časť sa zaoberá samohodnotenou úrovňou finančných znalostí respondentov (vo vzťahu k ostatným dospelým v ich krajine), zatiaľ čo v druhej časti sa uvádza ich skóre finančných znalostí na základe testu s piatimi otázkami týkajúcimi sa finančných znalostí (napr. testovanie ich chápania inflácie a zloženého úroku). V tretej časti sú uvedené výsledky troch otázok merajúcich „finančne zdatné“ správanie. V poslednom oddiele sa uvádza súhrnné opatrenie týkajúce sa finančných znalostí a finančného správania a celková úroveň finančnej gramotnosti sa porovnáva medzi členskými štátmi EÚ.

1.1. Samohodnotené finančné znalosti

O niečo viac ako jeden z dvoch respondentov v celej EÚ (52 %) hodnotí svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach ako priemer v porovnaní s ostatnými dospelými v ich krajine. Štvrtina odpovedala, že ich finančné znalosti sú „veľmi vysoké“ a 5 %, že sú „veľmi vysoké“ v porovnaní s ostatnými dospelými; naproti tomu 12 % opísalo svoje vedomosti ako „veľmi nízke“ a 4 % ako „veľmi nízke“.

Q1 Ako by ste ohodnotili svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými v [KRAJINE]? (% EÚ27)

Základ: Všetci respondenti (n = 26139)

Z analýzy členských štátov vyplýva, že 51 % respondentov v Rumunsku opisuje svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach ako „veľmi vysoké“ alebo „veľmi vysoké“ v porovnaní s inými dospelými v ich krajine. Za Rumunskom nasleduje Francúzsko (42 %), Poľsko (40 %) a Fínsko (39 %), kde približne štyria z desiatich respondentov opisujú svoje finančné znalosti ako „veľmi vysoké“ alebo „veľmi vysoké“ v porovnaní s inými dospelými.

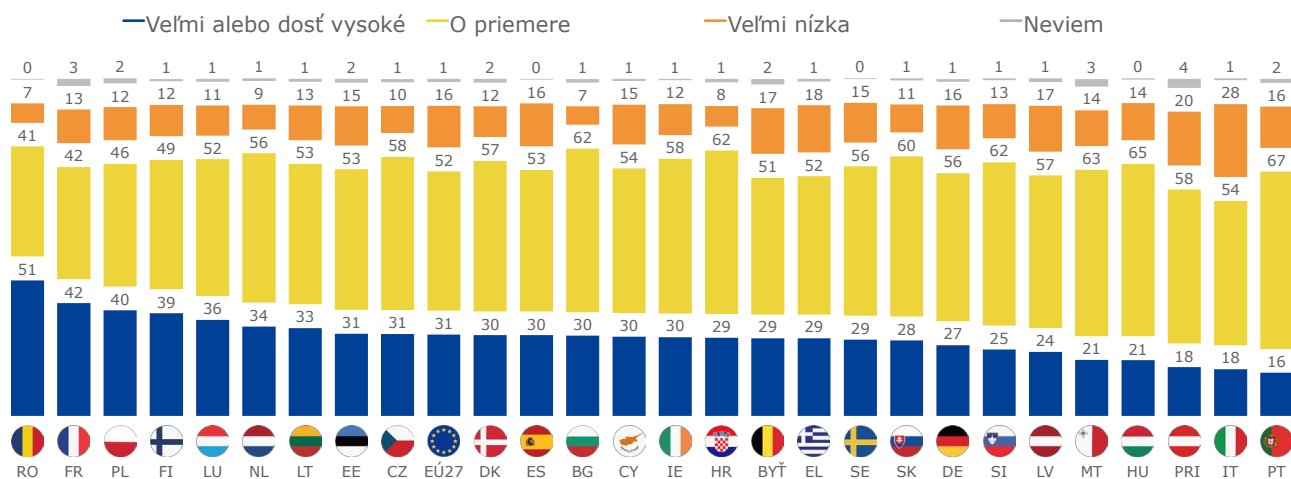
V krajinách na dolnom konci rebríčka krajiny menej ako jeden z piatich respondentov hodnotí svoje finančné znalosti ako „veľmi vysoké“ alebo „veľmi vysoké“: Portugalsko (16 %), Taliansko (18 %) a

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Rakúsko (18 %). V Taliansku 28 % respondentov odpovedalo, že ich znalosti o finančných záležitostiach sú „veľmi nízke“ alebo „veľmi nízke“ v porovnaní s ostatnými dospelými v krajine. V ostatných krajinách sa tento podiel pohybuje od 7 % (v Rumunsku a Bulharsku) do 20 % (v Rakúsku).

Q1 Ako by ste ohodnotili svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými v [KRAJINE]? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26139)

Tieto sociálno-demografické skupiny s väčšou pravdepodobnosťou opisujú svoje celkové znalosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými vo svojej krajine ako „veľmi vysoké“ alebo „celkovo vysoké“:

Muži (38 % v porovnaní s 24 % žien)

Respondenti vo veku 25 – 39 rokov (41 % v porovnaní s 31 % osôb vo veku 18 – 24 rokov, 33 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 24 % osôb vo veku 55 a viac rokov)

Respondenti s vysokou úrovňou vzdelania (44 % v porovnaní s 27 % osôb so strednou úrovňou vzdelania a 19 % osôb s nízkou úrovňou vzdelania)

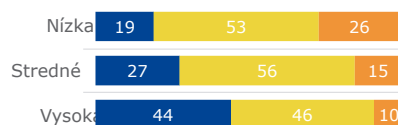
„Samostatne zárobkovo činné osoby (45 %), za ktorými nasledujú zamestnanci (38 %), v porovnaní s 27 % manuálnych pracovníkov a 23 % tých, ktorí nepracujú.

Q1 Ako by ste ohodnotili svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými v [KRAJINE]? (% podľa sociálno-demografických údajov)

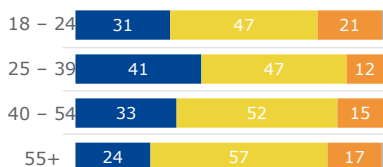
Pohlavie (%)

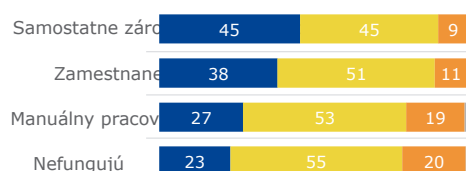
Vzdelávanie (%)

Vek (%)

Povolanie (%)

Štítky s údajmi, ktoré nie sú zobrazené pre „Neviem“

— Veľmi alebo dosť vysoké — O priemere — Veľmi nízka — Neviem

Základ: Všetci respondenti (n = 26139)

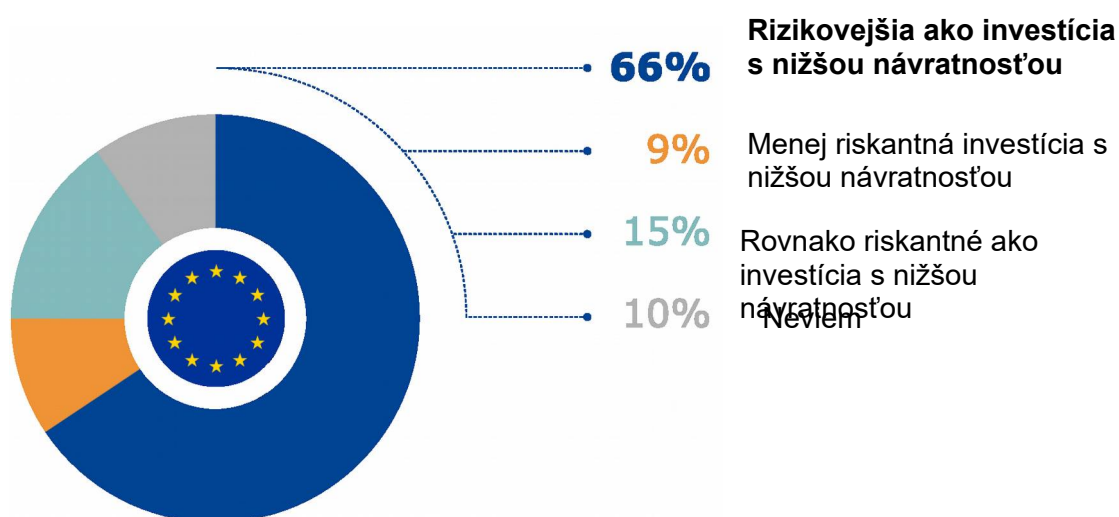
1.2. Finančné znalosti

S piatimi otázkami týkajúcimi sa finančných znalostí 66 % respondentov chápe, že investícia s vyššou návratnosťou je riskantnejšia, 65 % poskytuje správnu odpoveď na otázku, ako funguje inflácia, 56 % chápe hodnotu diverzifikácie pri investovaní, 45 % správne odpovie na otázku o zložených úrokoch; len 20 % však chápe súvislosť medzi úrokovými sadzbami a cenami dlhopisov.

Q Odpovede na súbor piatich otázok o finančných znalostiach (% EÚ27)

Uvedomenie si, že investícia s vyššou návratnosťou je riskantnejšia

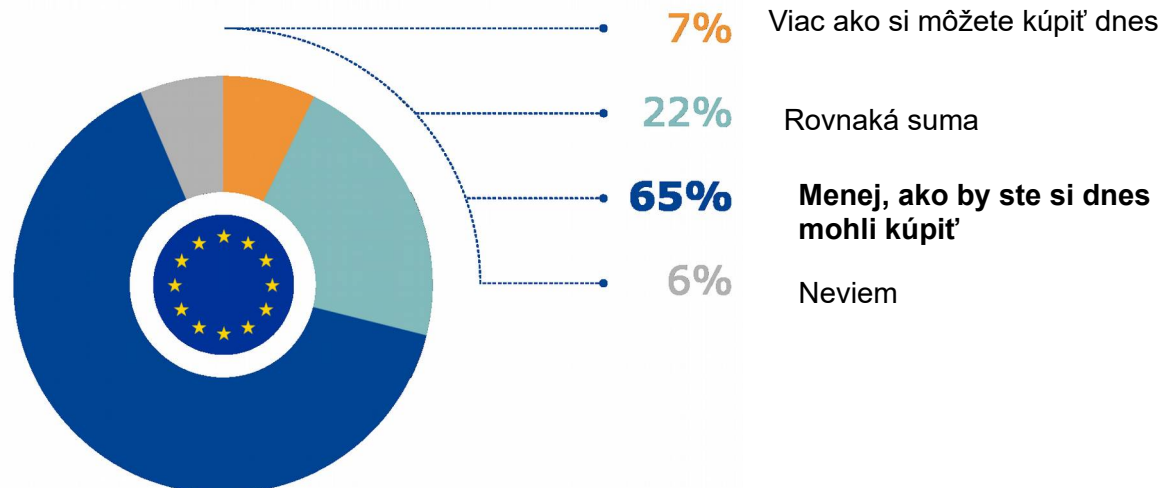
(Q5) Ktorá z nasledujúcich možností je pravdivá? **Investícia s vyššou návratnosťou pravdepodobne bude:**

Pochopenie toho, ako inflácia funguje

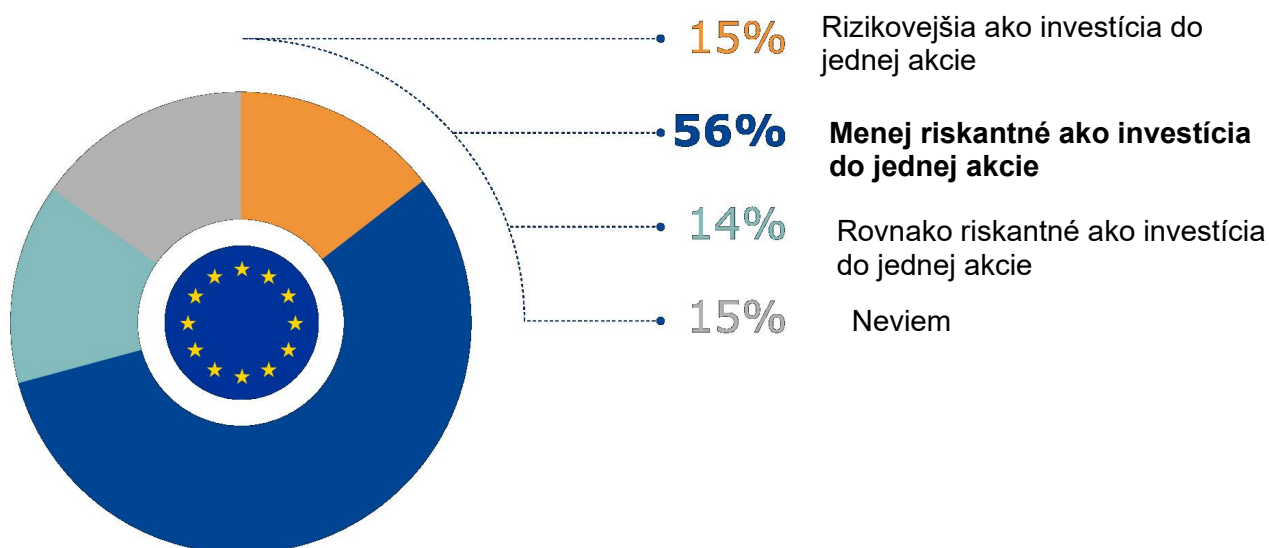
(Q3) Teraz si predstavte nasledujúcu situáciu. Za jeden rok dostanete dar vo výške [1 000 EUR] a počas tohto roka zostane inflácia na úrovni 2 %.

V priebehu jedného roka, s [1 000 EUR], budete môcť kúpiť:

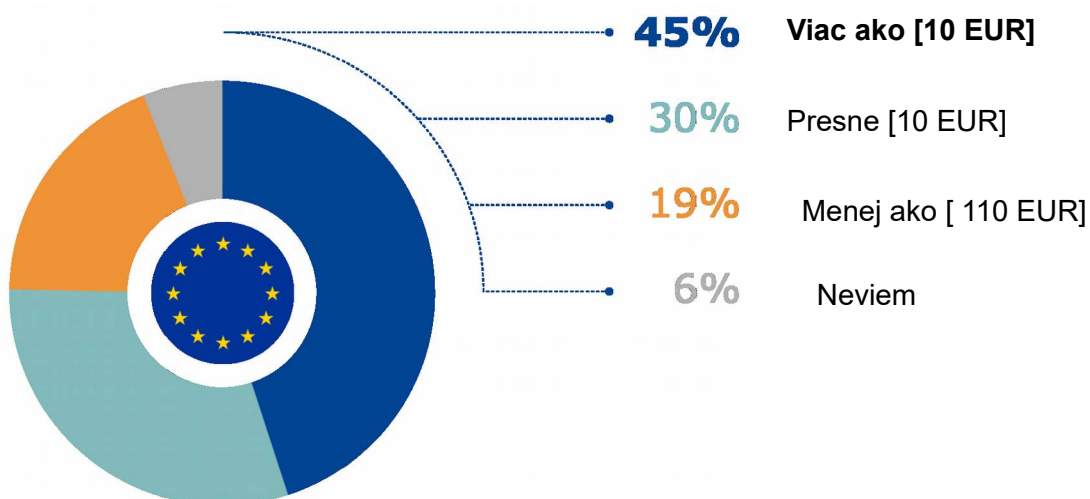
Pochopenie hodnoty diverzifikácie pri investovaní

(Q6) Investíciou do širokej škály „akcií spoločnosti“ je pravdepodobne:

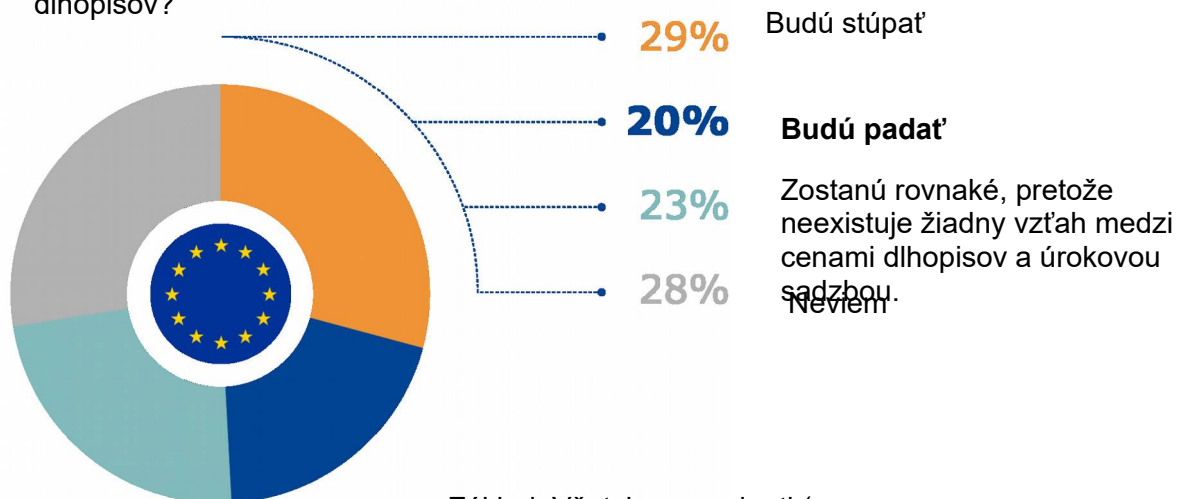
Pochopenie jednoduchého a zloženého úroku

(Q2) Predstavte si, že niekto vkladá [100 EUR] na sporiaci účet s garantovanou úrokovou sadzbou 2 % ročne. Neuskutočňujú žiadne ďalšie platby na tento účet a nevyberajú žiadne peniaze. **Koľko by bolo na účte na konci piatich rokov po vykonaní výplaty úrokov?**

Pochopenie súvislosti medzi úrokovými sadzbami a cenami dlhopisov

(Q4) Ak úrokové sadzby stúpnu, čo sa zvyčajne stane s cenami dlhopisov?

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Bodové hodnotenie finančných znalostí

Skóre finančných znalostí sa vypočíta ako počet správnych odpovedí na päť otázok o finančných znalostiach (druhý až šiesty štvrtrok). Pohybuje sa medzi 0 a 5. Pre vykazovanie sa vytvárajú tri kategórie: (1) Vysoké skóre (štyri alebo päť správnych odpovedí), (2) stredné skóre (dve alebo tri správne odpovede) a (3) nízke skóre (nie alebo jedna správna odpoveď).

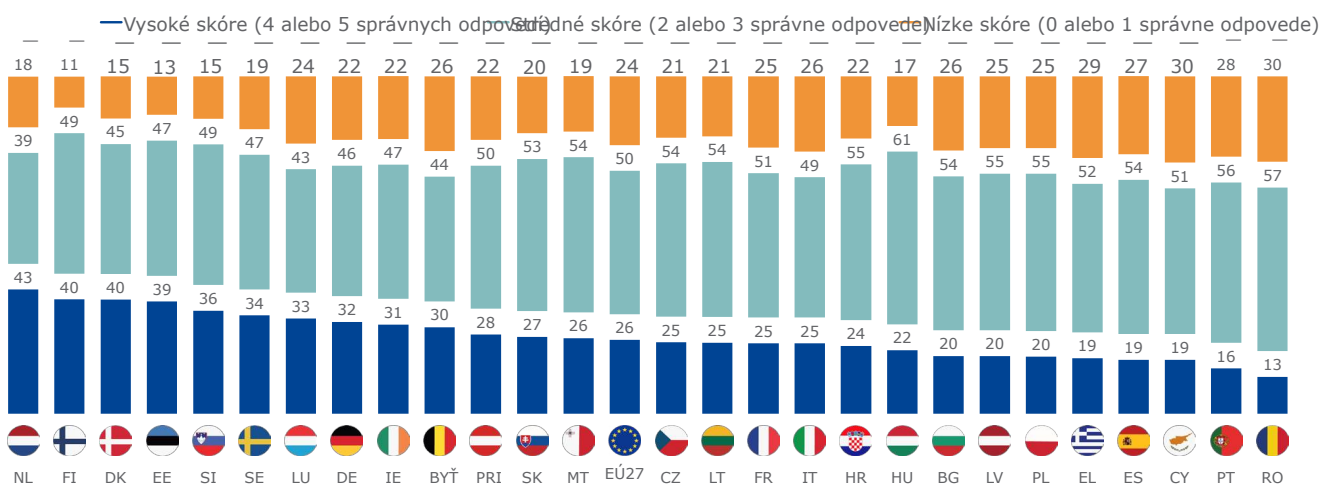
V EÚ má v priemere 26 % respondentov vysoké hodnotenie v oblasti finančných znalostí, 50 % má stredné skóre a 24 % má nízke skóre.

Z analýzy členských štátov vyplýva, že približne štyria z desiatich respondentov v Holandsku (43 %), Dánsku (40 %), Fínsku (40 %) a Estónsku (39 %) odpovedali správne na štyri alebo päť otázok týkajúcich sa poznatkov. Hoci je veľmi pravdepodobné, že respondenti v Rumunsku ohodnotia svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach ako vysoké v porovnaní s ostatnými dospelými vo svojej krajine, v skutočnosti patria medzi najmenej pravdepodobné, že majú vysoké skóre v oblasti finančných znalostí (13 %).

Podiel s nízkym hodnotením finančných znalostí (jedna alebo žiadna správna odpoveď) sa pohybuje od 11 % vo Fínsku, 13 % v Estónsku a 15 % v Dánsku a Slovinsku až po 28 % v Portugalsku, 29 % v Grécku a 30 % na Cypre a Rumunsku.

F1 Skóre finančných znalostí

Počet správnych odpovedí na päť otázok o finančných znalostiach (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6) (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Tieto sociálno-demografické skupiny majú pravdepodobne vyššie hodnotenie v otázkach finančných znalostí (štyri alebo päť správnych odpovedí):

Muži (34 % v porovnaní s 19 % žien)

Respondenti vo veku nad 39 rokov (27 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 29 % osôb vo veku 55 a viac rokov v porovnaní s 22 % osôb vo veku 25 – 39 rokov a 18 % vo veku 18 – 24 rokov)

Respondenti s vysokou úrovňou vzdelania (36 %), za nimi nasledujú respondenti so strednou úrovňou (23 %) v porovnaní s respondentmi s nízkou úrovňou vzdelania (17 %)

„Zamestnanci (29 %) a samostatne zárobkovo činné osoby (27 %), za ktorými nasledujú nepracujúci respondenti (25 %) v porovnaní s manuálnymi pracovníkmi (17 %).

Naopak, nasledujúce sociálno-demografické skupiny majú s väčšou pravdepodobnosťou nízke skóre v otázkach týkajúcich sa finančných znalostí (nie alebo jedna správna odpoveď):

Ženy (31 % v porovnaní so 17 % mužov)

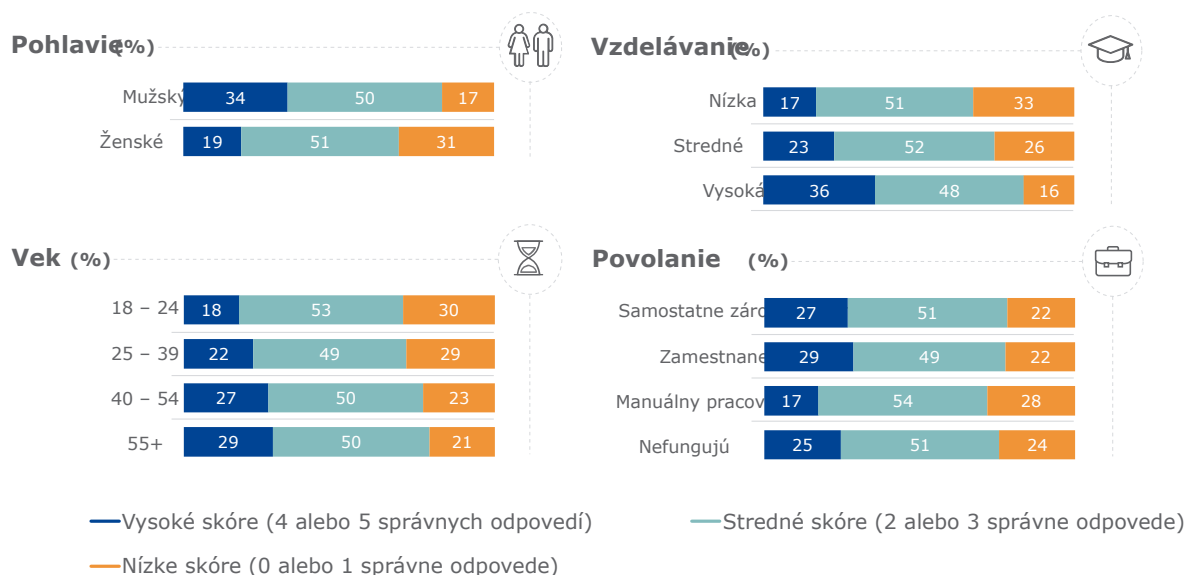
Respondenti vo veku menej ako 40 rokov (30 % osôb vo veku 18 – 24 rokov a 29 % osôb vo veku 25 – 39 rokov v porovnaní s 23 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 21 % osôb vo veku 55 a viac rokov)

Respondenti s nízkou úrovňou vzdelania (33 %), po ktorých nasledujú respondenti so strednou úrovňou vzdelania (26 %), v porovnaní so 16 % s vysokou úrovňou vzdelania

Manuálni pracovníci (28 % v porovnaní s 24 % nepracujúcich respondentov a 22 % samostatne zárobkovo činných osôb a zamestnancov).

F1 Skóre finančných znalostí

Počet správnych odpovedí na päť otázok o finančných znalostiach (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6) (% podľa sociálno-demografických údajov)

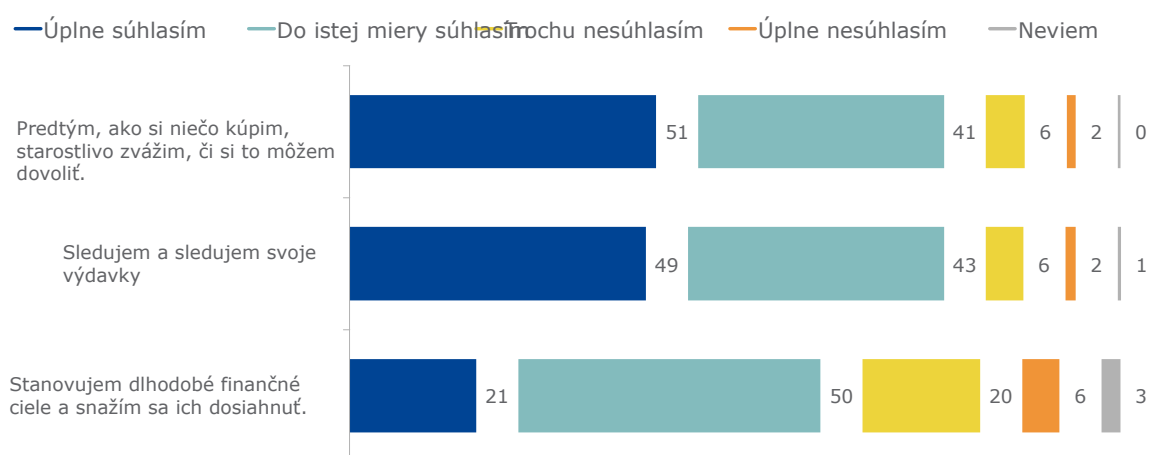
Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

1.3. Finančné správanie

Približne deväť z desiatich respondentov v celej EÚ súhlasí s tým, že skôr, ako niečo kúpi, zvážia, či si to môžu dovoliť (51 % „úplne súhlasí“ a 41 % „do určitej miery súhlasí“ s týmto vyhlásením). Podobný podiel respondentov súhlasí s tým, že sledujú a monitorujú svoje výdavky (49 % „úplne súhlasí“ a 43 % „do určitej miery súhlasí“).

Nižší podiel respondentov v celej EÚ súhlasí s tým, že stanovujú dlhodobé finančné ciele a snažia sa ich dosiahnuť (71 % v porovnaní s 92 % v prípade uvedených vyhlásení). Okrem toho, pokiaľ ide o toto tvrdenie, menej ako polovica respondentov „úplne súhlasí“ (21 %). Približne štvrtina respondentov nesúhlasí s tým, že si stanovujú dlhodobé finančné ciele a snažia sa ich dosiahnuť (20 % „niečo nesúhlasí“ a 6 % „úplne nesúhlasí“).

Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? (% EÚ27)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

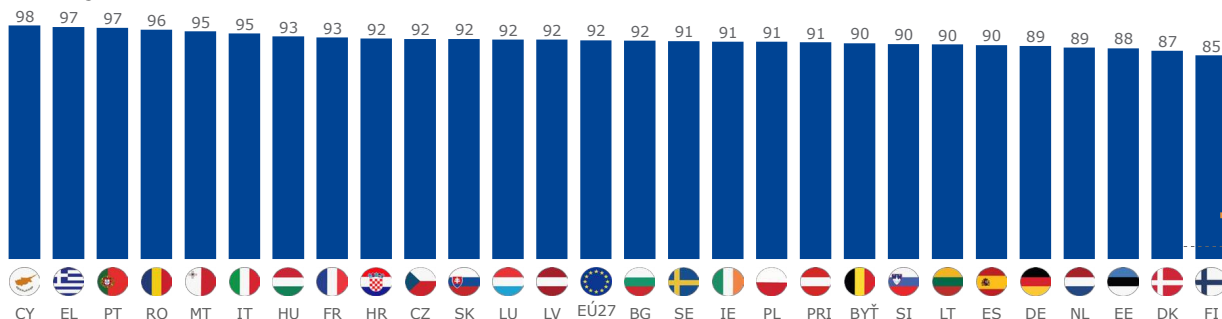
Z analýzy celkovej úrovne dohody zo strany členských štátov (súčet tých, ktorí „úplne súhlasia“ a tých, ktorí súhlasia) vyplýva, že 85 % až 98 % respondentov vo všetkých členských štátoch súhlasí s tým, že skôr, ako niečo kúpi, starostlivo zvážia, či si to môžu dovoliť. Podobne 84 % až 95 % respondentov vo všetkých členských štátoch (okrem Fínska – pozri ďalej) súhlasí s tým, že sledujú a monitorujú svoje výdavky.

Pokiaľ ide o vyhlásenie „stanovujem dlhodobé finančné ciele a usilujem sa ich dosiahnuť“, v jednotlivých členských štátoch sa dosiahla rôzna úroveň dohody, a to od 59 % v Lotyšsku po 86 % v Rumunsku. Vo viac ako polovici krajín zostáva tento údaj nad 70 % markou.

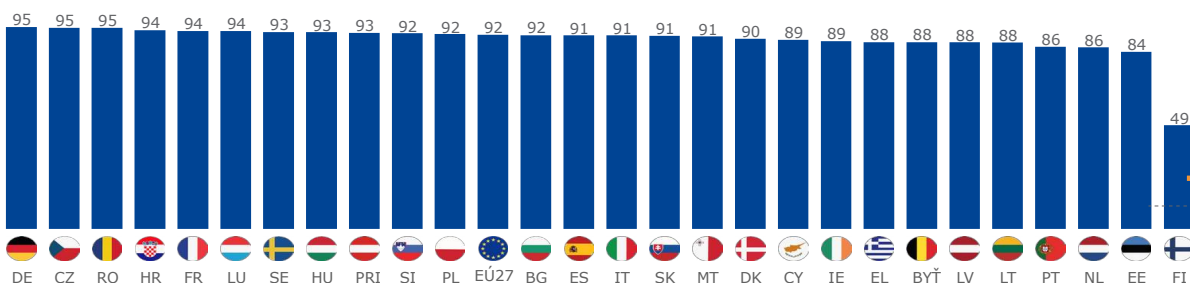
Poznámka: Vo Fínsku 49 % respondentov súhlasí s tým, že „sledujú a monitorujú svoje výdavky“ (v porovnaní s 84 % až 95 % v ostatných krajinách). Pri kontrole prekladov po polícii sa zistilo, že hoci preklad použitý vo Fínsku je správny, sémantický rozsah anglickej verzie je väčší ako jeho ekvivalent vo fínčine. Z tohto dôvodu respondenti mohli chápať toto tvrdenie ako „uchovávanie záznamov o svojich výdavkoch“.

Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?
(% Spolu „Súhlasím“ podľa krajín)

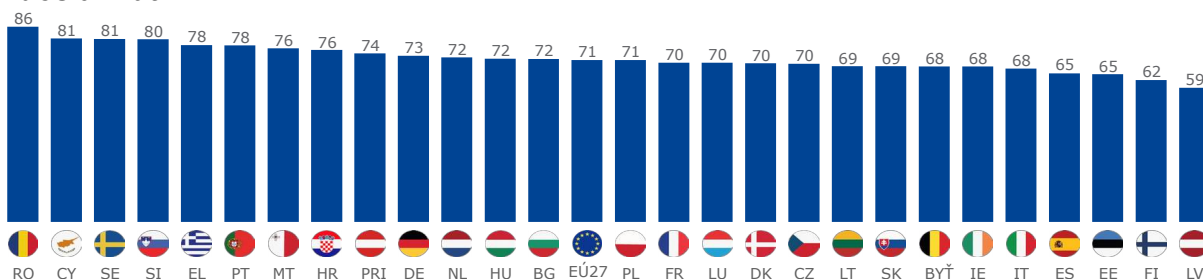
Predtým, ako si niečo kúpim, starostlivo zvážim, či si to môžem dovoliť.

Sledujem a sledujem svoje výdavky

Stanovujem dlhodobé finančné ciele a snažím sa ich dosiahnuť.

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Hodnotenie finančného správania

Skóre finančného správania sa počíta ako počet „finančne zdatných“ správania v súvislosti s výberom produktov, sledovaním výdavkov a úsilím o dosiahnutie finančných cieľov.

Za každé z týchto troch vyhlásení respondenti získajú bodové hodnotenie 1, ak „silne súhlasia“ alebo „do určitej miery súhlasia“; respondenti, ktorí nesúhlasia alebo tvrdia, že nevedia, dostanú skóre 0. Hodnotenie finančného správania sa vypočíta ako súčet bodov za každú z troch jednotlivých položiek. Pohybuje sa medzi 0 a 3. Pre vykazovanie sa vytvárajú tri kategórie: (1) Vysoké hodnotenie (súhlasí so všetkými vyhláseniami), (2) stredné skóre (súhlasí s dvoma vyhláseniami) a 3. nízke hodnotenie (súhlasí s maximálne jedným vyhlásením).

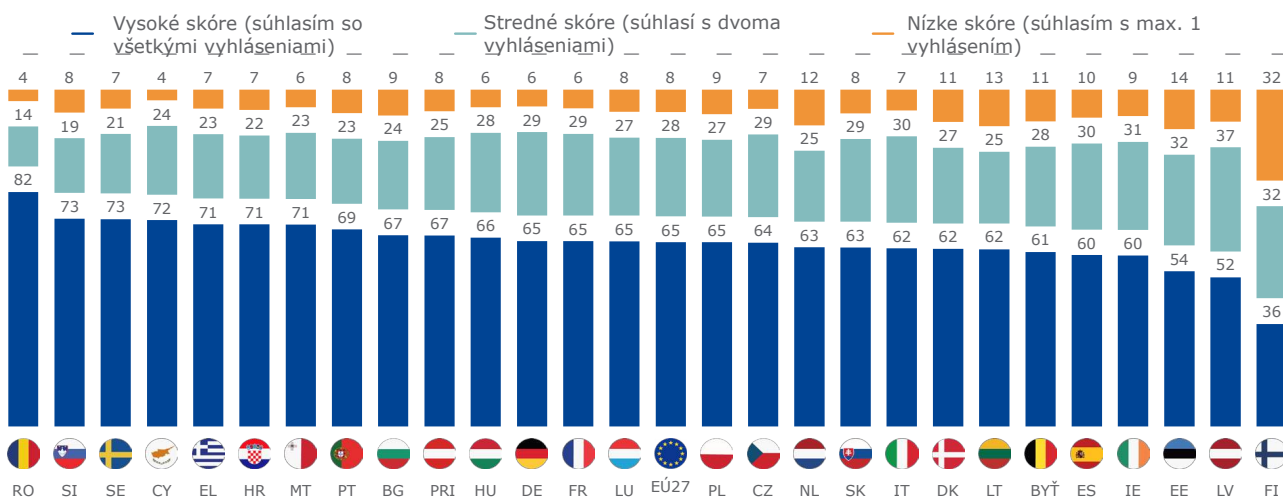
V EÚ má v priemere 65 % respondentov vysoké hodnotenie v oblasti finančného správania, 28 % má stredné skóre a 8 % má nízke hodnotenie.

Podiel s vysokým hodnotením finančného správania dosahuje 60 % alebo viac vo všetkých členských štátoch s výnimkou Fínska (pozri ďalej), Lotyšska (52 %) a Estónska (54 %). V Rumunsku má na druhej strane 82 % respondentov vysoké skóre.

Podiel s nízkym hodnotením finančného správania zostáva vo väčšine členských štátov pod úrovňou 10 %; mierne vyššie podiely sa zaznamenali v Holandsku (12 %), Litve (13 %) a Estónsku (14 %). Fínsko vyniká 32 % respondentov s nízkym hodnotením finančného správania. Fínsko má najvyšší podiel respondentov kategorizovaných ako „nefinančne zdatných“. Ako už bolo uvedené, v tejto krajine len 49 % respondentov súhlasí s tým, že „sledujú a monitorujú svoje výdavky“ (v porovnaní s 84 % až 95 % v ostatných krajinách). Aj po odstránení tohto správania z kombinovaného hodnotenia sa však Fínsko naďalej nachádza na dolnom konci rebríčka krajiny, keďže krajina tiež dosahuje nízke skóre v porovnaní s ostatnými dvoma správaniaми zahrnutými do hodnotenia.

F2 Hodnotenie finančného správania

Počet „finančne zdatných“ správania v súvislosti s výberom výrobkov, sledovaním výdavkov a úsilím o dosiahnutie finančných cieľov (Q7)
(% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Podiel s vysokým hodnotením finančného správania je vyšší medzi týmito sociálno-demografickými skupinami:

Respondenti vo veku 25 a viac rokov (65 % vo veku 25 – 39 rokov alebo vo veku 55 rokov a viac a 67 % osôb vo veku 40 – 54 rokov v porovnaní s 57 % osôb vo veku 18 – 24 rokov)

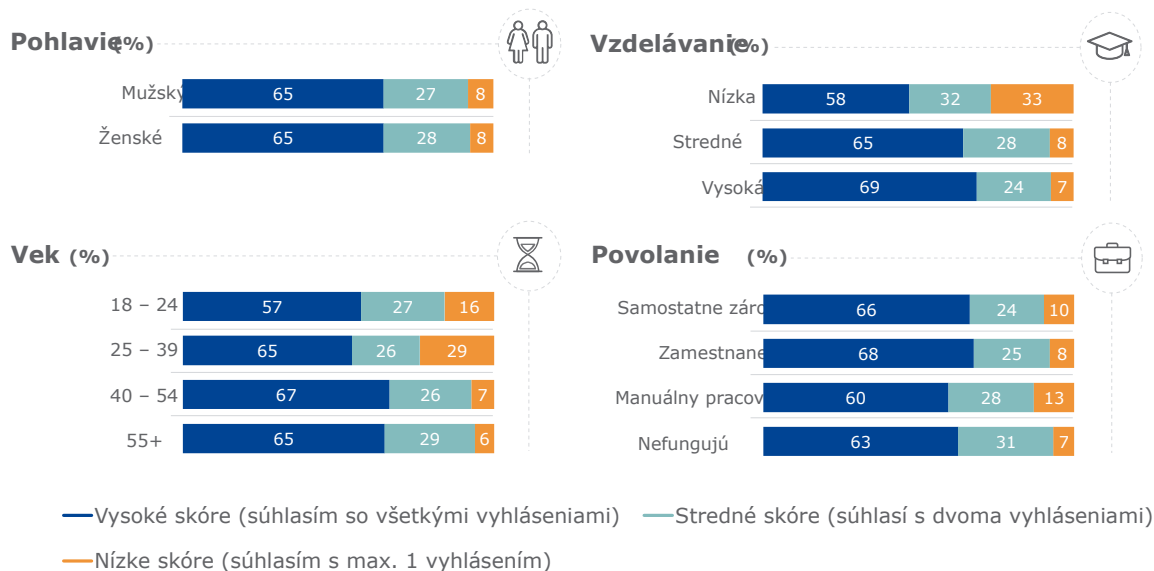
Respondenti s vysokou úrovňou vzdelania (69 %), za nimi nasledujú respondenti so strednou úrovňou vzdelania (65 %) v porovnaní s 58 % respondentov s nízkou úrovňou vzdelania

„Samostatne zárobkovo činné osoby (66 %) a zamestnanci (68 %) v porovnaní so 60 % manuálnych pracovníkov a 63 % tých, ktorí nepracujú.

Podiel s nízkym hodnotením finančného správania je 10 % alebo vyšší v prípade respondentov vo veku 18 – 24 rokov (16 %), manuálnych pracovníkov (13 %), samostatne zárobkovo činných osôb (10 %) a respondentov s nízkou úrovňou vzdelania (10 %).

F2 Hodnotenie finančného správania

Počet „finančne zdatných“ správania v súvislosti s výberom výrobkov, sledovaním výdavkov a úsilím o dosiahnutie finančných cieľov (Q7)
(% podľa sociálno-demografických údajov)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

1.4. Celkové skóre finančnej gramotnosti

Celková finančná gramotnosť sa zameriava na dva aspekty:

Skóre finančných znalostí (v rozmedzí od 0 do 5)

Hodnotenie finančného správania (v rozmedzí od 0 do 3).

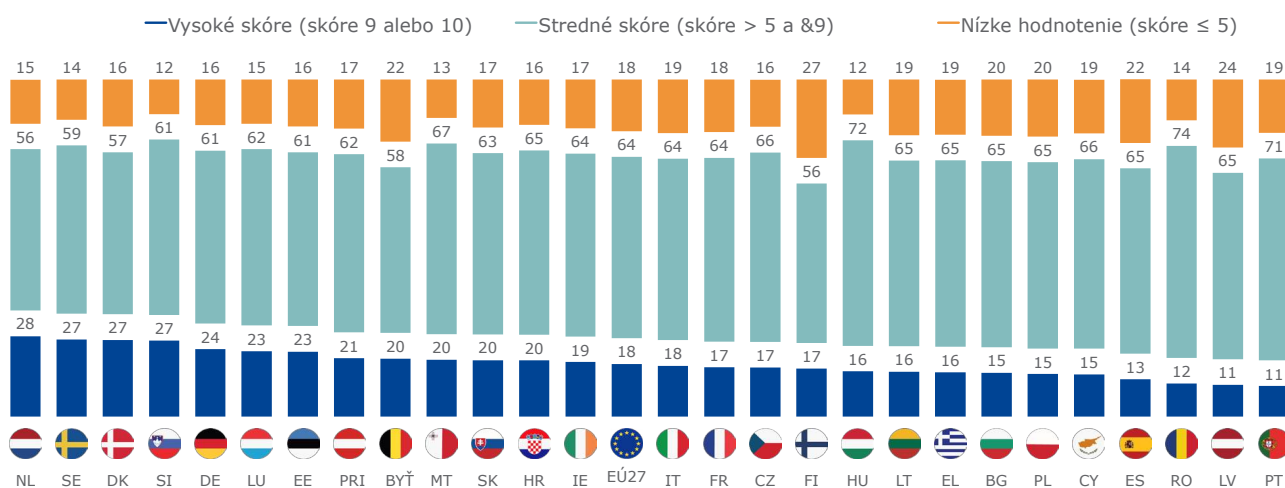
Finančné znalosti a finančné správanie majú rovnakú váhu v celkovom hodnotení finančnej gramotnosti. Aby sa dosiahla rovnaká váha, skóre finančného správania sa zmenilo tak, aby malo maximálnu hodnotu päť. Celkové skóre finančnej gramotnosti sa získa ako súčet dvoch (zmenených) hodnotení a pohybuje sa od 0 do 10. Pre vykazovanie sa vytvárajú tri kategórie: (1) Vysoké hodnotenie (9 alebo 10), (2) stredné skóre (skóre > 5 a &9) a (3) nízke skóre (skóre ≤ 5).

V EÚ má v priemere 18 % respondentov vysoké hodnotenie za svoju celkovú úroveň finančnej gramotnosti, 64 % má stredné skóre a 18 % má nízke skóre.

Na vnútroštátnej úrovni sa podiel s vysokým hodnotením celkovej finančnej gramotnosti pohybuje od 11 % v Portugalsku a Lotyšsku do 27 % v Dánsku, Slovinsku a Švédsku a 28 % v Holandsku. Vo všetkých členských štátoch má viac ako 10 % respondentov nízke hodnotenie celkovej finančnej gramotnosti, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný vo Fínsku (27 %), Lotyšsku (24 %), Belgicku (22 %) a Španielsku (22 %).

F3 Celkové skóre finančnej gramotnosti

Súčet skóre finančných znalostí a skóre finančného správania (s rovnakou váhou pre každú osobu)
skóre) (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Pri pohľade na výsledky na sociálno-demografickej úrovni a v súlade s ostatnými zisteniami uvedenými v tejto časti je podiel s vysokým hodnotením celkovej finančnej gramotnosti vyšší medzi:

Muži (24 % v porovnaní s 13 % žien)

Respondenti vo veku nad 39 rokov (20 % v porovnaní s 13 % vo veku 18 – 24 rokov a 16 % vo veku 25 – 39 rokov)

Respondenti s vysokou úrovňou vzdelania (26 % v porovnaní so 16 % respondentov so strednou úrovňou a 12 % v prípade osôb s nízkou úrovňou vzdelania)

„Zamestnanci (21 %) a samostatne zárobkovo činné osoby (20 %), po ktorých nasledujú nepracujúci respondenti (27 %), v porovnaní s manuálnymi pracovníkmi (12 %).

Naopak, sociálno-demografické skupiny s nízkym hodnotením celkovej finančnej gramotnosti zahŕňajú:

Ženy (21 % v porovnaní so 14 % mužov)

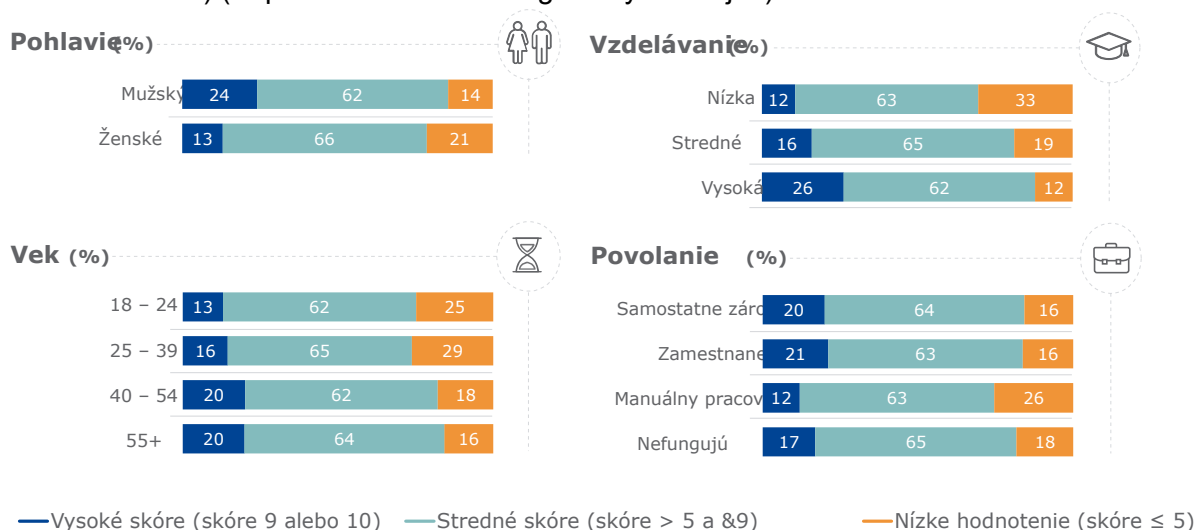
Respondenti vo veku 18 – 24 rokov (25 % osôb vo veku 18 – 24 rokov v porovnaní s 20 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 18 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 16 % osôb vo veku 55 a viac rokov)

Respondenti s nízkou úrovňou vzdelania (29 %), po ktorých nasledujú respondenti so strednou úrovňou vzdelania (19 %), v porovnaní s 12 % s vysokou úrovňou vzdelania

Manuálni pracovníci (26 % v porovnaní s 18 % nepracujúcich respondentov a 16 % samostatne zárobkovo činných osôb a zamestnancov).

F3 Celkové skóre finančnej gramotnosti

Súčet skóre finančných znalostí a skóre finančného správania (s rovnakou váhou pre každé hodnotenie) (% podľa sociálno-demografických údajov)

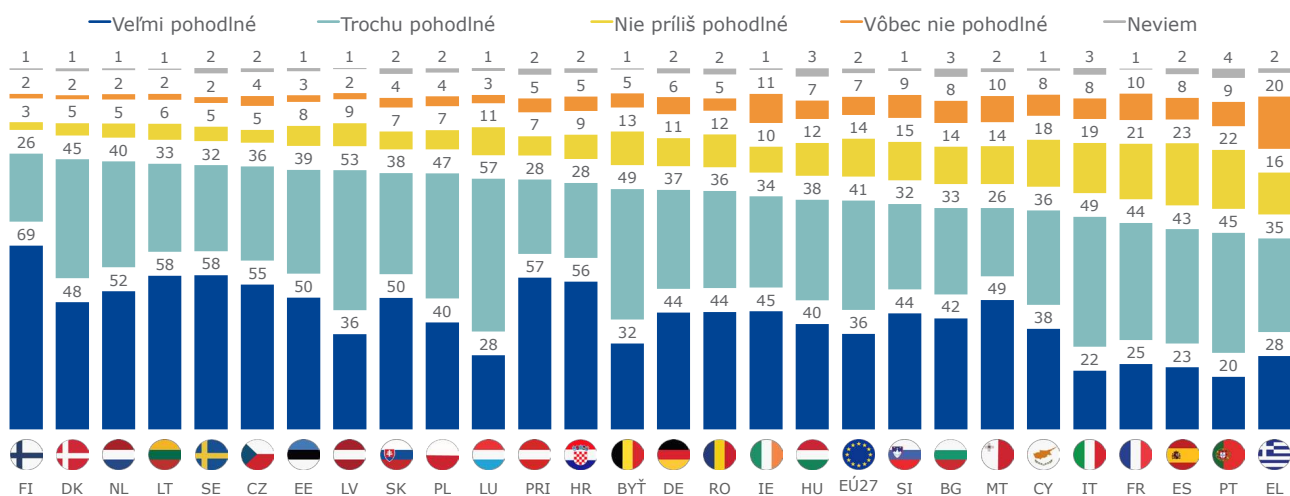
Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Oddiel 2. Digitálna finančná gramotnosť

Prevažná väčšina respondentov v celej EÚ (77 %) uvádza, že používanie digitálnych finančných služieb, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby, je pohodlné; 36 % odpovedalo ako „veľmi pohodlné“ a 41 % „niečo pohodlné“. Naproti tomu 14 % respondentov odpovedalo, že sa cítia „nepohodlné“ pri využívaní digitálnych finančných služieb a 7 % respondentov odpovedalo, že sa necítia „vôbec pohodlné“.

Vo všetkých členských štátoch viac ako 60 % respondentov uviedlo, že používanie digitálnych finančných služieb, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby, je „niečo“ alebo „veľmi pohodlné“ (zo 63 % v Grécku na 95 % vo Fínsku). Podiel respondentov, ktorí sa cítia „veľmi pohodlné“, sa pohybuje od 20 % v Portugalsku do 69 % vo Fínsku.

Q11 Ako pohodlne používate digitálne finančné služby, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Nasledujúce sociálno-demografické skupiny s väčšou pravdepodobnosťou hlásia pocit „veľmi“ z „niečoho“ pohodlného používania digitálnych finančných služieb:

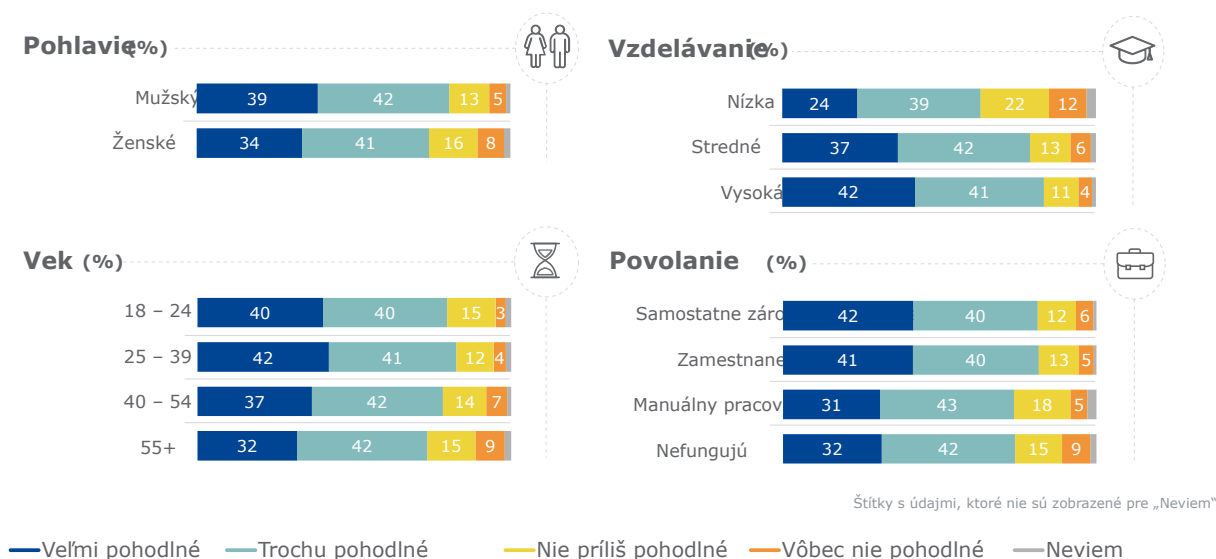
Muži (81 % v porovnaní so 74 % žien)²

Respondenti vo veku menej ako 55 rokov (80 % osôb vo veku 18 – 24 rokov, 83 % osôb vo veku 25 – 39 rokov a 78 % osôb vo veku 40 – 54 rokov v porovnaní so 73 % osôb vo veku 55 a viac rokov)

Ľudia so strednou úrovňou vzdelania (79 %) alebo vysokou úrovňou vzdelania (83 %) v porovnaní so 63 % osôb s nízkou úrovňou vzdelania

„Samostatne zárobkovo činné osoby (83 %), za ktorými nasledujú zamestnanci (81 %) v porovnaní so 74 % manuálnych pracovníkov a tých, ktorí nepracujú.

Q11 Ako pohodlne používate digitálne finančné služby, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby? (% podľa sociálno-demografických údajov)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

2 V dôsledku zaokrúhľovania sa percentuálne podiely zobrazené v grafoch nepočítajú vždy presne k súčtom uvedeným v texte.

Oddiel 3. Finančná odolnosť a začlenenie

Táto časť správy sa zaoberá tromi aspektmi finančného začlenenia v celej EÚ:

Vlastníctvo rôznych finančných produktov, ako sú životné poistenie, súkromné dôchodkové alebo dôchodkové produkty a investičné produkty (oddiel 3.1)

Ako dlho by občania EÚ mohli naďalej uhrádzať svoje životné náklady bez toho, aby si požičiavali peniaze alebo sťahovali dom, ak by stratili svoj hlavný zdroj príjmu (oddiel 3.2)

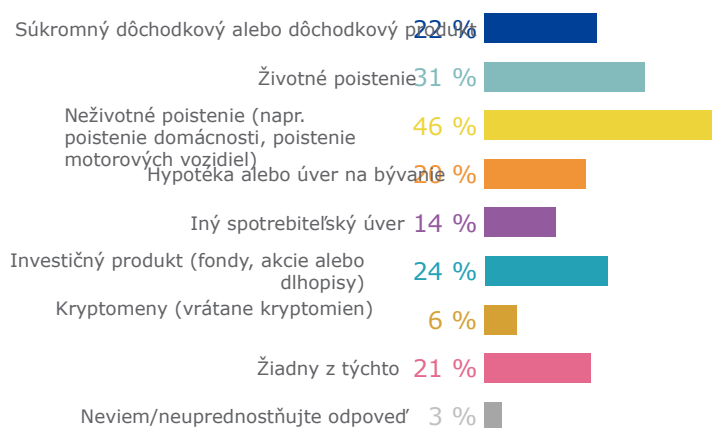
Dôveru vo svoje dôchodkové plány a pohodlný život pri odchode do dôchodku (oddiel 3.3).

3.1. Vlastníctvo finančných produktov

Respondenti boli požiadaní, ktoré finančné produkty v súčasnosti majú (alebo mali v posledných dvoch rokoch) a dostali zoznam siedmich finančných produktov, z ktorých si mohli vybrať viacero položiek.

V celej EÚ odpovedalo 46 % respondentov, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) neživotné poistenie, ako je poistenie domácnosti alebo poistenie motorových vozidiel; 31 % uviedlo, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) životné poistenie. Približne štvrtina respondentov (24 %) odpovedala rovnako o investičnom produkte (fondy, akcie alebo dlhopisy) a 22 % o súkromnom dôchodkovom alebo starobnom produkte. Jeden z piatich respondentov odpovedal, že mal (alebo v posledných dvoch rokoch mal) hypotekárny úver alebo úver na bývanie a 14 % odpovedalo rovnako na spotrebiteľský úver. Nakoniec, 6 % odpovedalo, že majú kryptomeny (alebo ich mali v posledných dvoch rokoch).

Q9 Ktoré z nasledujúcich finančných produktov máte alebo ste mali v posledných dvoch rokoch? [POVOLENÉ VIACERÉ ODPOVEDE] (% EÚ27)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Podiel, ktorý uvádza (alebo v posledných dvoch rokoch mal) životné poistenie, sa pohybuje od 16 % v Grécku do 58 % v Poľsku. 30 % respondentov v Grécku a Chorvátsku a 67 % respondentov v Dánsku uvádza, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) neživotné poistenie (napr. poistenie domácnosti, poistenie motorových vozidiel). Z finančných produktov uvedených v prieskume je neživotné poistenie zvyčajne vo vlastníctve respondentov vo väčšine členských štátov.

V Luxembursku a Holandsku 42 % respondentov uviedlo, že mali (alebo v posledných dvoch rokoch mali) hypotekárny úver alebo úver na bývanie; v Bulharsku, Lotyšsku a Chorvátsku je tento podiel približne 10 %. Ostatné spotrebiteľské úvery sa najčastejšie vyberajú v Bulharsku (31 %), za ním nasleduje Fínsko (28 %), zatiaľ čo len 1 z 20 respondentov (alebo za posledné dva roky mal) spotrebiteľský úver na Malte (5 %) a v Holandsku (6 %).

Približne jeden z dvoch respondentov v Dánsku (52 %) uvádza, že mal (alebo v posledných dvoch rokoch mal) súkromný dôchodkový alebo dôchodkový produkt. V Luxembursku, Írsku a Česku približne štyria z desiatich respondentov spomínajú súkromný dôchodok z dôchodkového plánu, ale tento podiel sa v Chorvátsku a Grécku znižuje na 8 %. Podiel investičného produktu (alebo v posledných dvoch rokoch) investičného produktu (fondy, akcie alebo dlhopisy) sa pohybuje od nízkych 9 % v Bulharsku a Lotyšsku až po 46 % vo Švédsku.

Podiel správ o vlastných kryptomenách (alebo ich vlastnil v posledných dvoch rokoch) sa pohybuje od 4 % vo Francúzsku, Taliansku a Španielsku do 17 % v Slovinsku.

Na úrovni EÚ odpovedalo 21 % respondentov, ktorí nemali (alebo mali v posledných dvoch rokoch) niektorý zo siedmich finančných produktov uvedených v prieskume. Na vnútroštátnej úrovni je tento údaj najvyšší v Grécku (32 %), Taliansku (30 %) a na Cypre (29 %) a najnižší v Dánsku (9 %), Luxembursku (11 %) a Holandsku (13 %).

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Q9 Ktoré z nasledujúcich finančných produktov máte alebo ste mali v posledných dvoch rokoch?
[Viaceré ANSWERS ALLOWED] (% podľa krajín)

	Súkromný dôchodkový alebo dôchodkový produkt	Životné poistenie	Neživotné poistenie (napr. poistenie domácnosti, poistenie motorových vozidiel)	Hypotéka alebo úver na bývanie	Iný spotrebiteľs ký úver	Investičný produkt (fondy, akcie alebo dlhopisy)	Kryptomeny (vrátane kryptomien)	Žiadn y z týchto	Neviem/ neupred nostňujt e odpove ď
EÚ27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BYĽ	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
PRI	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Sociálno-demografické hľadiská

Muži častejšie ako ženy uvádzajú, že majú (alebo v posledných dvoch rokoch mali) investičný produkt (30 % oproti 18 %), súkromné dôchodkové alebo dôchodkové produkty (25 % oproti 19 %) alebo životné poistenie (34 % oproti 29 %). Muži majú tiež väčšiu pravdepodobnosť, že budú vlastníť (alebo v posledných dvoch rokoch vlastnili) kryptomeny (10 % oproti 3 % žien).

Ako sa očakávalo, najmladšia veková skupina menej pravdepodobne vlastní (alebo v posledných dvoch rokoch vlastní) väčšinu finančných produktov alebo služieb uvedených v prieskume, výnimkou sú kryptomeny. Ľudia vo veku od 40 do 54 rokov s najväčšou pravdepodobnosťou spomínajú rôzne finančné produkty a služby. Napríklad 29 % osôb vo veku 40 – 54 rokov uvádza, že mali (alebo v posledných dvoch rokoch mali) hypotekárny úver alebo úver na bývanie v porovnaní s 25 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 14 % osôb vo veku 55 rokov a viac a 10 % osôb vo veku 18 – 24 rokov.

(Minulé) vlastníctvo rôznych finančných produktov alebo služieb je takisto vyššie medzi respondentmi s vyšším vzdelaním. Napríklad 61 % respondentov s vysokou úrovňou vzdelania má (alebo v posledných dvoch rokoch malo) životné poistenie v porovnaní s 20 % respondentov s nízkou úrovňou vzdelania. Podobne 34 % respondentov s vysokou úrovňou vzdelania má (alebo v posledných dvoch rokoch malo) investičný produkt, ako sú fondy, akcie alebo dlhopisy, v porovnaní so 16 % respondentov s nízkou úrovňou vzdelania.

Napokon, nepracujúci respondenti a manuálni pracovníci majú tendenciu menej pravdepodobne vlastníť (alebo v posledných dvoch rokoch vlastnili) väčšinu finančných produktov alebo služieb uvedených v prieskume ako samostatne zárobkovo činní respondenti a zamestnanci. Napríklad 20 % nepracujúcich respondentov a 22 % manuálnych pracovníkov malo (alebo v posledných dvoch rokoch malo) investičný produkt, ako sú fondy, akcie alebo dlhopisy, v porovnaní s 28 % zamestnancov a 29 % samostatne zárobkovo činných respondentov.

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Q9 Ktoré z nasledujúcich finančných produktov máte alebo ste mali v posledných dvoch rokoch?
[Viaceré ANSWERS ALLOWED] (% podľa sociálno-demografických údajov)

	Súkromný dôchodkový alebo dôchodkový produkt	Životné poistenie	Neživotné poistenie (napr. poistenie domácnosti, poistenie motorových vozidiel)	Hypotéka alebo úver na bývanie	Iný spotrebiteľský úver	Investičný produkt (fondy, akcie alebo dlhopisy)	Kryptomeny (vrátane kryptomien)	Žiadny z týchto	Neviem/ neuprednostňujte odpoveď
EÚ27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
Pohlavie									
Mužský	25	34	47	22	14	30	10	17	3
Ženské	19	29	45	18	14	18	3	24	4
Vek									
18 – 24	7	24	29	10	10	20	9	31	7
25 – 39	20	34	42	25	15	25	14	19	3
40 – 54	26	36	49	29	16	24	7	18	3
55+	24	29	50	14	13	25	2	21	3
Vzdelávanie									
Nízka	17	20	34	15	11	16	3	30	5
Stredné	20	31	47	18	15	20	6	21	3
Vysoká	28	38	53	27	15	34	9	14	3
Povolanie									
Samostatne zárobkovo činná osoba	27	39	48	24	15	29	13	13	3
Zamestnanec	28	39	52	30	17	28	9	13	2
Manuálny pracovník	18	24	41	22	17	22	7	22	4
Nefungujú	17	25	42	11	12	20	3	28	4

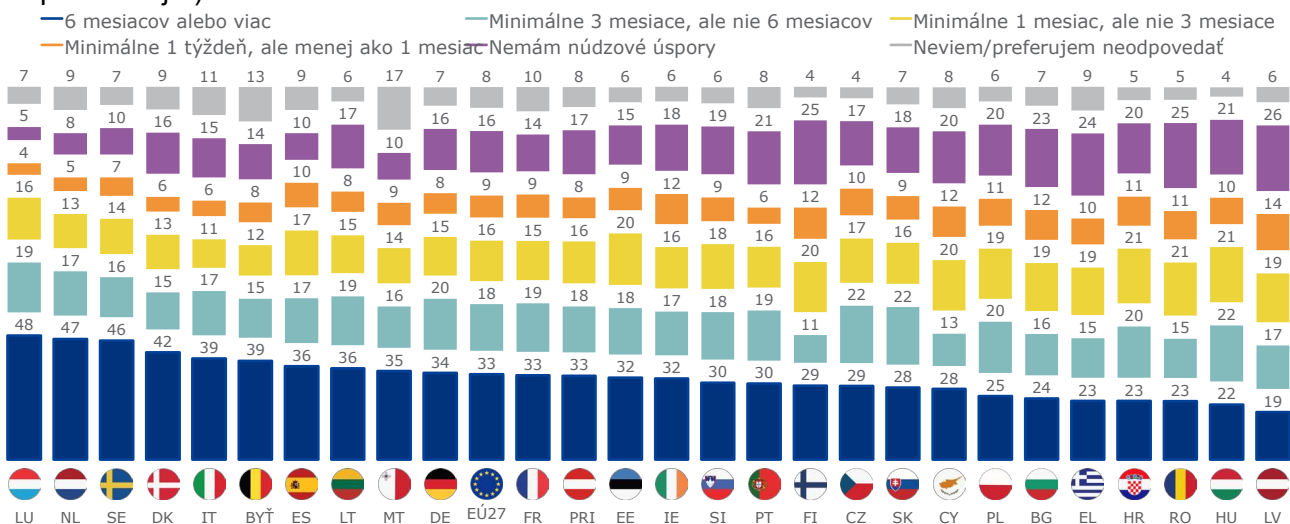
Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

3.2. Konce sa stretnú

Na otázku, ako dlho budú môcť naďalej uhrádzať svoje životné náklady bez toho, aby si požičiavali peniaze alebo sťahovali dom, v prípade, že by stratili svoj hlavný zdroj príjmu, jedna tretina respondentov (33 %) odpovedala, že by to bolo šesť mesiacov alebo viac, potom 18 % respondentov uviedlo, že by to bolo aspoň tri mesiace (ale nie šesť mesiacov). Takmer jeden zo šiestich respondentov (16 %) by bol schopný pokryť svoje životné náklady aspoň jeden mesiac (ale nie tri mesiace) a 9 % aspoň jeden týždeň (ale menej ako jeden mesiac). Nakoniec, 16 % respondentov odpovedalo, že nemajú žiadne núdzové úspory.

Z analýzy na úrovni jednotlivých krajín vyplýva, že takmer polovica respondentov vo Švédsku (46 %), Holandsku (47 %) a Luxembursku (48 %) odpovedala, že ak by stratili svoj hlavný zdroj príjmu, mohli by pokryť šesť mesiacov alebo viac svojich životných nákladov bez požičiavania peňazí alebo sťahovania domov. V krajinách na pravej strane grafu polovica respondentov uvádza rovnakú odpoveď: 19 % v Lotyšsku, 22 % v Maďarsku, 23 % v Rumunsku, Chorvátsku a Grécku. V týchto krajinách odpovedal aspoň jeden z piatich respondentov, že nemajú núdzové úspory, napríklad 26 % v Lotyšsku, 25 % v Rumunsku a 24 % v Grécku; toto číslo je však vysoké aj vo Fínsku (25 %).

Q8 Ak ste dnes stratili svoj hlavný zdroj príjmu, ako dlho by ste mohli naďalej pokrývať svoje životné náklady bez toho, aby ste si požičiavali peniaze alebo sa presťahovali domov? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Nasledujúce sociálno-demografické skupiny s väčšou pravdepodobnosťou odpovedia na to, že ak by stratili svoj hlavný zdroj príjmu, mohli by pokryť šesť mesiacov alebo viac svojich životných nákladov bez požičiavania peňazí alebo sťahovania domov:

Muži (37 % v porovnaní s 30 % žien)

Respondenti vo veku 55 rokov a viac (40 %); toto číslo sa potom postupne znižuje podľa vekovej skupiny (z 34 % v prípade osôb vo veku 40 – 54 rokov na 17 % v prípade osôb vo veku 18 – 24 rokov).

Ľudia s vysokou úrovňou vzdelania (43 % v porovnaní s 28 % osôb s nízkou úrovňou vzdelania a 29 % osôb so strednou úrovňou vzdelania)

„Zamestnanci (36 %), za ktorými nasledujú samostatne zárobkovo činné osoby (34 %) a tí, ktorí nepracujú (33 %), v porovnaní s manuálnymi pracovníkmi (26 %).

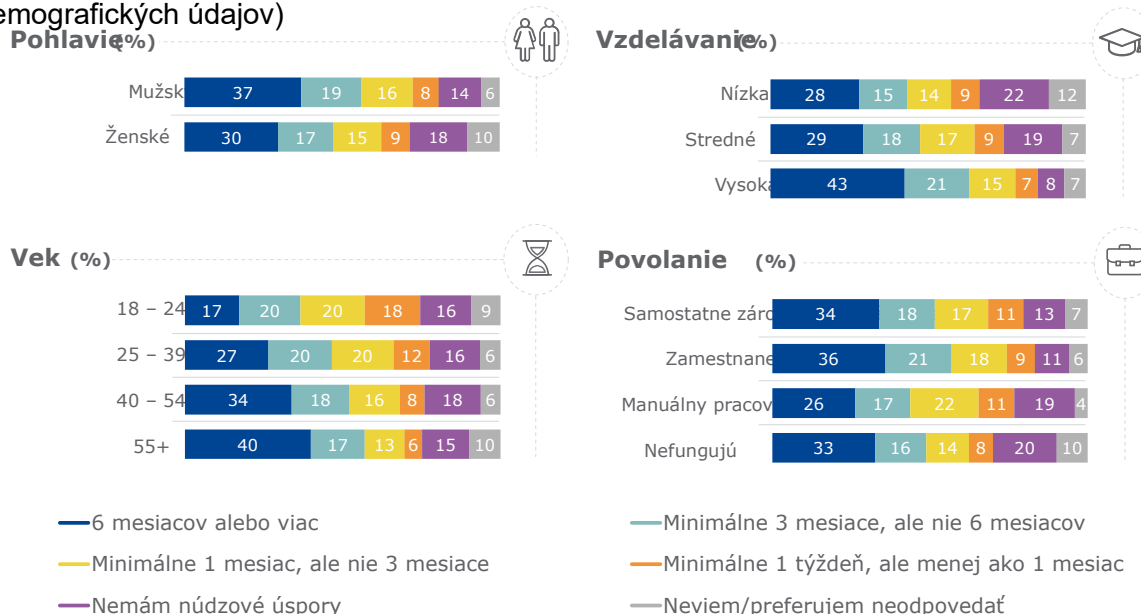
Naopak, skupiny, u ktorých je väčšia pravdepodobnosť, že nebudú mať núdzové úspory, sú:

Respondenti s nízkou úrovňou vzdelania (22 %), po ktorých nasledujú tí, ktorí nemajú strednú úroveň vzdelania (19 %), v porovnaní s tými, ktorí majú vysokú úroveň vzdelania (8 %)

T manuálni pracovníci (19 %) a tí, ktorí nepracujú (20 %), v porovnaní so samostatne zárobkovo činnými respondentmi (13 %) a zamestnancami (11 %).

Q8 Ak ste dnes stratili svoj hlavný zdroj príjmu, ako dlho by ste mohli pokračovať v pokrytí vášho príjmu?

Životné náklady, bez požičiavania peňazí alebo sťahovania domov? (% podľa sociálno-demografických údajov)

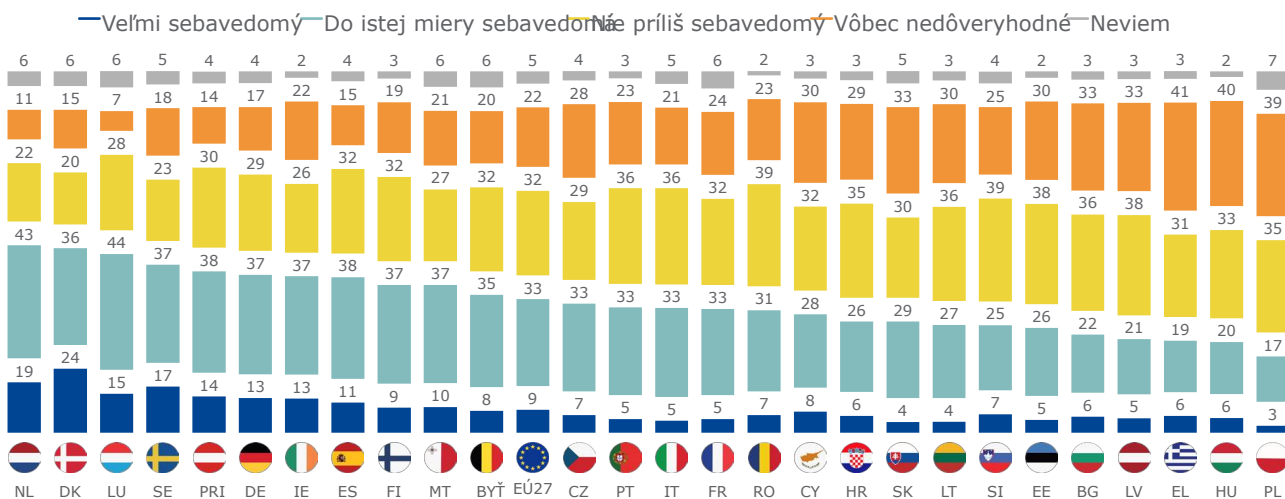
Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

3.3. Dôchodkové plány

Približne štyria z desiatich respondentov v celej EÚ sa cítia „veľmi sebaistí“ (9 %) alebo „do istej miery sebaistí“ (33 %), že budú mať dostatok peňazí na to, aby mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku. Väčšina ľudí má pocit nedôvery: 32 % respondentov odpovedalo, že „nie sú príliš istí“, že budú mať dostatok peňazí na to, aby mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku, a 22 % sa cíti „neisto“.

V jednotlivých členských štátoch existujú značné rozdiely v dôvere, pokiaľ ide o dôchodkové plány. Pomer pocitu „veľmi“ alebo „určite“ sa pohybuje od nízkych 20 % v Poľsku až po 62 % v Holandsku. Vo väčšine členských štátov však podiel „veľmi sebaistých“ zostáva pod úrovňou 10 %. Okrem toho približne v polovici členských štátov sa štvrtina alebo viac respondentov domnieva, že „nie je vôbec pohodlné“, že budú mať dostatok peňazí na to, aby mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku; tento údaj je celkovo najvyšší v Grécku (41 %), Maďarsku (40 %) a Poľsku (39 %).

Q10 Celkovo, do akej miery ste si istí, že budete mať dostatok peňazí na to, aby ste mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Nasledujúce sociálno-demografické skupiny s väčšou pravdepodobnosťou hlásia pocit „veľmi“ „do istej miery sebaistoty“, že budú mať dostatok peňazí na to, aby mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku:

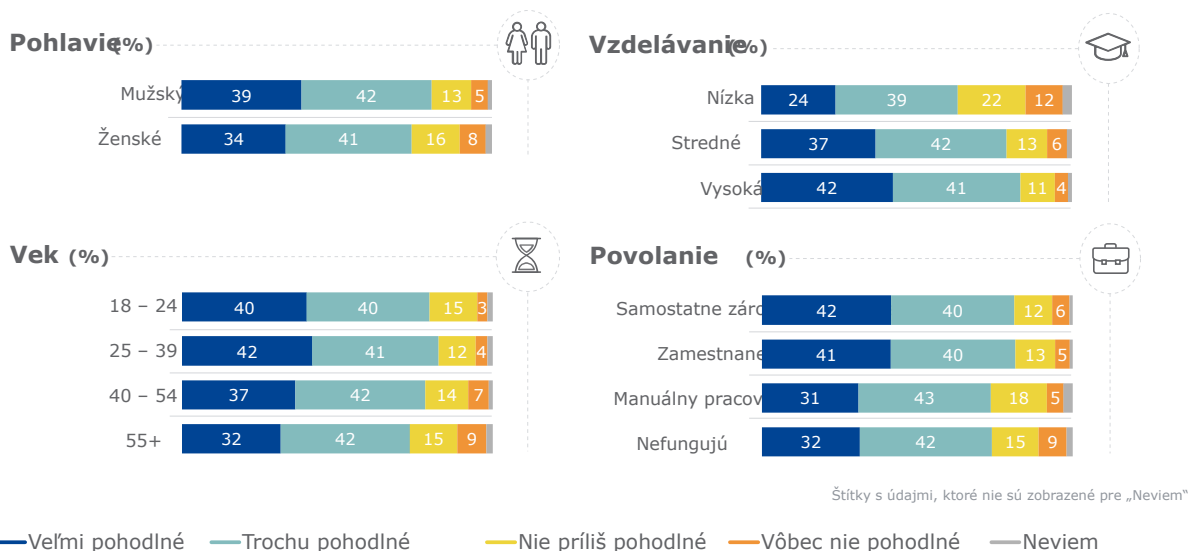
Muži (81 % v porovnaní so 74 % žien)³

Respondenti vo veku menej ako 55 rokov (80 % osôb vo veku 18 – 24 rokov, 83 % osôb vo veku 25 – 39 rokov a 78 % osôb vo veku 40 – 54 rokov v porovnaní so 73 % osôb vo veku 55 a viac rokov)

Ľudia so strednou úrovňou vzdelania (79 %) alebo vysokou úrovňou vzdelania (83 %) v porovnaní so 63 % osôb s nízkou úrovňou vzdelania

„Samostatne zárobkovo činné osoby (81 %) a zamestnanci (82 %) v porovnaní so 74 % manuálnych pracovníkov a tých, ktorí nepracujú.

Q10 Celkovo, do akej miery ste si istí, že budete mať dostatok peňazí na to, aby ste mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

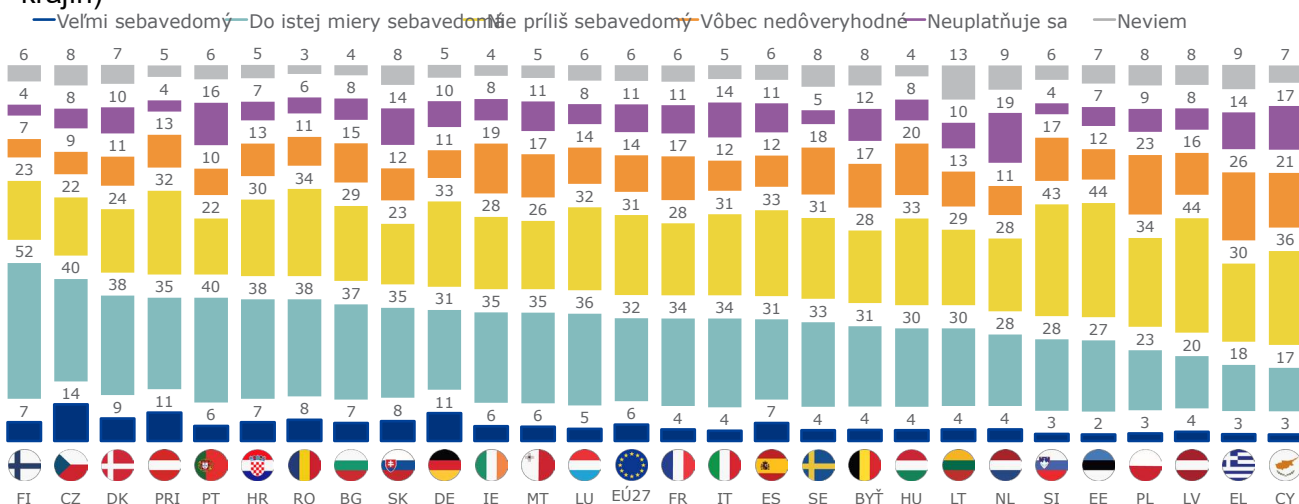
3 V dôsledku zaokrúhľovania sa percentuálne podiely zobrazené v grafoch nepočítajú vždy presne k súčtom uvedeným v texte.

Oddiel 4. Investičné poradenstvo od banky, poisťovateľa alebo finančného poradcu

Menej ako štyria z desiatich respondentov v celej EÚ sa cítia „veľmi sebavedomí“ (6 %) alebo „do istej miery sebaistí“ (32 %), že investičné poradenstvo, ktoré im poskytuje banka, poisťovateľ alebo finančný poradca, je v prvom rade v ich najlepšom záujme. Väčší počet však uvádza, že si nie je istý (31 % „nie je príliš sebaistý“ a 14 % „nie je vôbec istý“). Jeden z desiatich respondentov sa domnieva, že otázka nie je relevantná pre jeho osobnú situáciu a 6 % „nevie“.

Na vnútroštátnej úrovni sa pomer pocitu „veľmi“ alebo „určitej dôvery“ v súvislosti s investičným poradenstvom, ktorý je v prvom rade v ich najlepšom záujme, pohybuje od približne jedného z piatich respondentov na Cypre (19 %) a Grécku (20 %) až po šesť z desiatich respondentov vo Fínsku (60 %).⁴ Naopak, podiel nedôveryhodných alebo nedôveryhodných sa pohybuje od menej ako tretiny vo Fínsku (30 %), Česku (31 %) a Portugalsku (32 %) do šiestich z desiatich respondentov v Lotyšsku a Slovinsku (v oboch prípadoch 60 %).

Otázka č. 12 Do akej miery ste si istí, že investičné poradenstvo, ktoré dostanete od vašej banky/poisťovateľa/finančného poradcu, je v prvom rade vo vašom najlepšom záujme? (% podľa krajín)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

4 V dôsledku zaokrúhľovania sa percentuálne podiely zobrazené v grafoch nepočítajú vždy presne k súčtom uvedeným v texte.

Nasledujúce sociálno-demografické skupiny s väčšou pravdepodobnosťou hlásia pocit „veľmi“ istej dôvery, že investičné poradenstvo, ktoré dostávajú od svojej banky, poisťovateľa alebo finančného poradcu, je v prvom rade v ich najlepšom záujme:

Muži (42 % v porovnaní s 36 % žien)

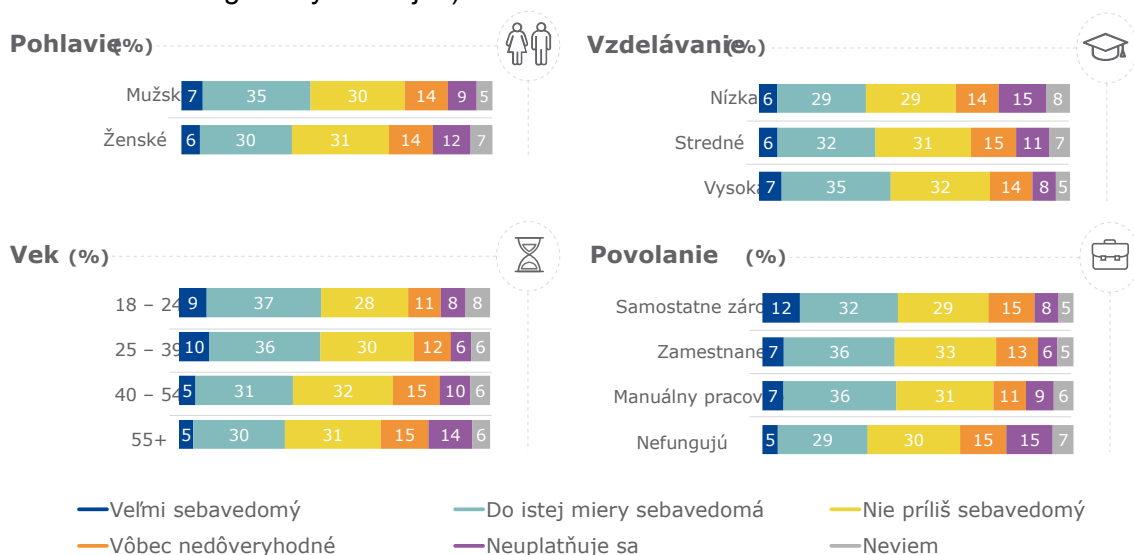
Respondenti vo veku menej ako 40 rokov (46 % osôb vo veku 18 – 24 rokov alebo vo veku 25 – 39 rokov v porovnaní s 37 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 34 % osôb vo veku 55 rokov a viac)

Ľudia s vysokou úrovňou vzdelania (42 % v porovnaní s 37 % respondentov so strednou úrovňou vzdelania a 34 % respondentov s nízkou úrovňou vzdelania)

Pracujúci respondenti (44 % v prípade samostatne zárobkovo činných osôb a 43 % v prípade zamestnancov a manuálnych pracovníkov v porovnaní s 34 % tých, ktorí nepracujú).

Podiel odpovedí „neuplatňuje sa“ je vyšší ako priemer v prípade osôb vo veku 55 a viac rokov (15 % oproti 11 % v priemere), s nízkou úrovňou vzdelania (15 %) a osôb, ktoré nepracujú (15 %).

Otázka č. 12 Do akej miery ste si istí, že investičné poradenstvo, ktoré dostanete od vašej banky/poisťovateľa/finančného poradcu, je v prvom rade vo vašom najlepšom záujme? (% podľa sociálno-demografických údajov)

Základ: Všetci respondenti (n = 26 139)

Technické špecifikácie

V období od 29. marca do 5. apríla 2023 uskutočnila spoločnosť Ipsos na žiadosť Generálneho riaditeľstva pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov bleskový prieskum Eurobarometra 525. Ide o všeobecný verejný prieskum, ktorý koordinuje Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu, oddelenie monitorovania médií a Eurobarometra. Bleskový prieskum Eurobarometra 525 sa vzťahuje na obyvateľstvo občanov EÚ s pobytom v jednom z 27 členských štátov EÚ a vo veku 18 rokov a viac.

Všetky rozhovory sa uskutočnili prostredníctvom počítačovo-asistovaného webového rozhovoru (CAWI) pomocou online panelov Ipsos a ich partnerskej siete. Respondenti boli vybraní z online prístupových panelov, skupín vopred prijatých jednotlivcov, ktorí súhlasili s účasťou na výskume. Vzorkovacia kvóta bola stanovená na základe veku (18 – 24-ročných, 25 – 34-ročných, 35 – 44-ročných, 45 – 54-ročných, 55 – 64-ročných a 65-ročných), pohlavia, úrovne vzdelania a geografického regiónu (NUTS1, NUTS 2 alebo NUTS 3 v závislosti od veľkosti krajiny a počtu regiónov NUTS).

	Počet pohovorov	Dátumy práce v teréne	Počet obyvateľov 18+ (absolútne číslo)	Počet obyvateľov 18+ (ako % obyvateľstva EÚ27)
EÚ27	26139	29.3.2023 – 5.4.2023	365822635	100.00%
BYĽ	1015	29.3.2023 – 3.4.2023	9289646	2,54 %
BG	1010	29.3.2023 – 4.4.2023	5650134	1,54 %
CZ	1013	29.3.2023 – 3.4.2023	8513726	2,33 %
DK	1024	29.3.2023 – 4.4.2023	4721691	1,29 %
DE	1006	29.3.2023 – 4.4.2023	69373865	18,96 %
EE	1029	29.3.2023 – 4.4.2023	1072458	0,29 %
IE	1013	29.3.2023 – 5.4.2023	3864876	1,06 %
EL	1065	29.3.2023 – 4.4.2023	8711062	2,38 %
ES	1017	29.3.2023 – 3.4.2023	39294807	10,74 %
FR	1065	29.3.2023 – 31.3.2023	53438508	14,61 %
HR	1031	29.3.2023 – 5.4.2023	3195690	0,87 %
IT	1024	29.3.2023 – 31.3.2023	49811219	13,62 %
CY	535	29.3.2023 – 4.4.2023	731677	0,20 %
LV	1018	29.3.2023 – 4.4.2023	1518893	0,42 %
LT	1024	29.3.2023 – 4.4.2023	2310067	0,63 %
LU	513	29.3.2023 – 5.4.2023	522754	0,14 %
HU	1016	29.3.2023 – 4.4.2023	7981992	2,18 %
MT	532	29.3.2023 – 4.4.2023	438294	0,12 %
NL	1005	29.3.2023 – 4.4.2023	14289828	3,91 %
PRI	1011	29.3.2023 – 4.4.2023	7427239	2,03 %
PL	1003	29.3.2023 – 5.4.2023	30743972	8,40 %
PT	1016	29.3.2023 – 4.4.2023	8715904	2,38 %
RO	1063	29.3.2023 – 5.4.2023	15304495	4,18 %
SI	1011	29.3.2023 – 5.4.2023	1730790	0,47 %
SK	1017	29.3.2023 – 5.4.2023	4402238	1,20 %
FI	1021	29.3.2023 – 4.4.2023	4512724	1,23 %
SE	1042	29.3.2023 – 5.4.2023	8254086	2,26 %

Dotazník

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q1 Ako by ste ohodnotili svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými v [KRAJINE]?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

- Veľmi vysoká 1
- Dosť vysoká 2
- O priemere 3
- Pomerne nízka 4
- Veľmi nízka 5
- Neviem 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Intro Ďalšia časť je skôr ako kvíz. Otázky nie sú navrhnuté tak, aby vás chytili, takže ak si myslíte, že máte správnu odpoveď, pravdepodobne áno. Ak nepoznáte odpoveď, jednoducho zaškrtnite políčko „neviem“.

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q2 Predstavte si, že niekto vloží 100 EUR na sporiaci účet s garantovanou úrokovou sadzbou 2 % ročne. Neuskutočňujú žiadne ďalšie platby na tento účet a nevyberajú žiadne peniaze. Koľko by bolo na účte na konci piatich rokov po vykonaní výplaty úrokov?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

- Viac ako 110 EUR 1
- Presne 110 EUR 2
- Nižšou ako 110 EUR 3
- Neviem 4

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q3 Teraz si predstavte nasledujúcu situáciu. Za jeden rok dostanete dar vo výške 1 000 EUR a počas tohto roka zostane inflácia na úrovni 2 %. Za jeden rok, s 1 000 EUR, budete môcť kúpiť:

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

- Viac, ako by ste si dnes mohli kúpiť 1
- Rovnaká suma 2
- Menej, ako by ste si dnes mohli kúpiť 3
- Neviem 4

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q4 Ak úrokové sadzby stúpnu, čo sa zvyčajne stane s cenami dlhopisov?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Budú stúpať 1

Budú padať 2

Zostanú rovnaké, pretože neexistuje žiadny vzťah medzi cenami dlhopisov a úrokovou sadzbou 3

Neviem 4

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q5 Ktorý z nasledujúcich je pravdivý? Investícia s vyššou návratnosťou pravdepodobne bude:

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Rizikovejšia ako investícia s nižšou návratnosťou 1

Menej riskantné ako investícia s nižšou návratnosťou 2

Rovnako riskantné ako investícia s nižšou návratnosťou 3

Neviem 4

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q6 Investícia do širokej škály „akcií spoločností“ bude pravdepodobne:

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Rizikovejšia ako investícia do jednej akcie 1

Menej riskantné ako investícia do jednej akcie 2

Rovnako riskantné ako investícia do jednej akcie 3

Neviem 4

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

[JEDNA ODPOVEĎ NA RIADOK] [NÁHODNÉ 1 – 3]

Q7_1 Skôr než niečo kúpim, starostlivo zvážim, či si to môžem dovoliť

Q7_2 Sledujem a sledujem svoje výdavky

Q7_3 Nastavil som dlhodobé finančné ciele a snažil som sa ich dosiahnuť.

[REAKČNÁ STUPNICA]

Úplne súhlasím 1

Do istej miery súhlasím 2

Trochu nesúhlasím 3

Úplne nesúhlasím 4

Neviem 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q8 Ak ste dnes stratili svoj hlavný zdroj príjmu, ako dlho by ste mohli naďalej pokrývať svoje životné náklady bez toho, aby ste si požičiavali peniaze alebo sa presťahovali domov?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Nemám núdzové úspory 1

Minimálne 1 týždeň, ale menej ako 1 mesiac 2

Minimálne 1 mesiac, ale nie 3 mesiace 3

Minimálne 3 mesiace, ale nie 6 mesiacov 4

6 mesiacov alebo viac 5

Neviem/preferujem neodpovedať 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q9 Ktoré z nasledujúcich finančných produktov máte alebo ste mali v posledných dvoch rokoch?

[POVOLENÉ VIACERÉ ODPOVEDE]

Súkromný dôchodkový alebo dôchodkový produkt 1

Životné poistenie 2

Neživotné poistenie (napr. poistenie domácnosti, poistenie motorových vozidiel) 3

Hypotéka alebo úver na bývanie 4

Iný spotrebiteľský úver 5

Investičný produkt (fondy, akcie alebo dlhopisy) 6

Kryptomeny (vrátane kryptomien) 7

Žiadny z týchto 8

Neviem/neuprednostňujem odpoveď 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q10 Celkovo, do akej miery ste si istí, že budete mať dostatok peňazí na to, aby ste mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Veľmi sebavedomý 1

Do istej miery sebavedomá 2

Nie príliš sebavedomý 3

Vôbec nedôveryhodné 4

Neviem 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Q11 Ako pohodlné ste s používaním digitálnych finančných služieb, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby [INFO BUTTON: Digitálne finančné služby sú finančné služby, ktoré sa ponúkajú alebo uľahčujú používaním technológií/digitálnych riešení, ako sú mobilné/web bankingové aplikácie, digitálne nástroje na zostavovanie rozpočtu alebo služby okamžitých platieb]?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Veľmi pohodlné 1

Trochu pohodlné 2

Nie príliš pohodlné 3

Vôbec nie pohodlné 4

Neviem 998

OPÝTAJTE SA VŠETKÝCH

Otázka č. 12 Do akej miery ste si istí, že investičné poradenstvo, ktoré dostanete od vašej banky/poist'ovateľa/finančného poradcu, je v prvom rade vo vašom najlepšom záujme?

[JEDNOTNÁ ODPOVEĎ]

Veľmi sebavedomý 1

Do istej miery sebavedomá 2

Nie príliš sebavedomý 3

Vôbec nedôveryhodné 4

Neuplatňuje sa 997

Neviem

Rýchly prieskum Eurobarometra 525
Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Príloha k údajom

Q1 Ako by ste ohodnotili svoje celkové vedomosti o finančných záležitostiach v porovnaní s ostatnými dospelými v [KRAJINE]?

	Veľmi vysoká	Dost' vysoká	O priemere	Pomerne nízka	Veľmi nízka	Neviem
EÚ27	5	25	52	12	4	1
BYĽ	3	26	51	14	4	2
BG	5	25	62	5	2	1
CZ	3	28	58	8	2	1
DK	6	25	57	9	3	2
DE	6	21	56	13	4	1
EE	5	26	53	12	2	2
IE	6	24	58	9	3	1
EL	5	24	52	12	6	1
ES	6	24	53	11	5	0
FR	8	34	42	10	3	3
HR	5	24	62	6	2	1
IT	3	15	54	19	8	1
CY	3	26	54	11	4	1
LV	2	22	57	14	3	1
LT	4	29	53	11	2	1
LU	6	30	52	10	2	1
HU	2	19	65	10	4	0
MT	4	17	63	9	4	3
NL	5	29	56	8	2	1
PRI	4	15	58	15	6	4
PL	6	34	46	10	2	2
PT	3	13	67	11	5	2
RO	8	43	41	6	1	0
SI	4	21	62	11	2	1
SK	4	25	60	8	2	1
FI	6	33	49	11	1	1
SE	4	25	56	12	3	0

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Rýchly prieskum Eurobarometra 525

Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Q2 Predstavte si, že niekto vkladá [100 EUR] na sporiaci účet s garantovanou úrokovou sadzbou 2 % ročne. Neuskutočňujú žiadne ďalšie platby na tento účet a nevyberajú žiadne peniaze. Koľko by bolo na účte na konci piatich rokov po vykonaní výplaty úrokov?

	Viac ako [10 EUR]	Presne [10 EUR]	Menej ako [110 EUR]	Don't know
EÚ27	45	30	19	6
BYĽ	44	27	22	6
BG	40	32	21	8
CZ	40	31	24	5
DK	50	23	20	7
DE	56	29	11	4
EE	49	34	12	5
IE	47	32	18	3
EL	44	31	17	8
ES	37	37	17	9
FR	47	28	20	5
HR	41	40	15	5
IT	39	32	24	5
CY	46	32	17	5
LV	40	38	17	6
LT	38	41	15	6
LU	56	29	11	4
HU	44	29	23	5
MT	43	38	15	5
NL	59	24	15	3
PRI	44	31	20	5
PL	36	27	25	12
PT	35	39	19	7
RO	38	32	23	7
SI	44	29	19	8
SK	40	36	20	5
FI	50	28	17	4
SE	57	21	19	4

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q3 Teraz si predstavte nasledujúcu situáciu. Za jeden rok dostanete dar vo výške [1 000 EUR] a počas tohto roka zostane inflácia na úrovni 2 %. V priebehu jedného roka, s [1 000 EUR], budete môcť kúpiť:

	Viac, ako by ste si dnes mohli kúpiť	Rovnaká suma	Menej, ako by ste si dnes mohli kúpiť	Neviem
EÚ27	7	22	65	6
BYĽ	7	19	68	7
BG	4	27	64	5
CZ	9	19	65	6
DK	11	12	69	9
DE	7	19	68	6
EE	6	7	84	4
IE	11	23	61	5
EL	6	32	55	8
ES	8	24	61	7
FR	8	24	61	7
HR	6	18	71	4
IT	7	28	59	7
CY	7	37	48	8
LV	11	15	69	5
LT	7	7	79	7
LU	7	18	72	4
HU	5	16	75	4
MT	4	25	64	7
NL	6	15	75	4
PRI	7	15	73	5
PL	6	18	68	8
PT	9	32	55	5
RO	9	26	58	7
SI	4	14	78	5
SK	4	19	72	5
FI	4	6	84	6
SE	10	15	67	9

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q4 Ak úrokové sadzby stúpnu, čo sa zvyčajne stane s cenami dlhopisov?

	Budú stúpať	Budú padať	Zostanú rovnaké, pretože neexistuje žiadny vzťah medzi cenami dlhopisov a úrokovou sadzbou.	Neviem
EÚ27	29	20	23	28
BYĽ	26	16	27	31
BG	32	20	23	26
CZ	28	21	31	21
DK	22	37	19	22
DE	21	21	21	37
EE	29	22	21	28
IE	25	24	26	24
EL	27	22	21	31
ES	38	18	19	26
FR	29	13	29	29
HR	25	22	32	21
IT	29	26	21	24
CY	19	21	23	37
LV	25	14	30	31
LT	22	18	29	31
LU	33	13	28	26
HU	31	22	28	20
MT	20	24	33	24
NL	24	25	23	29
PRI	22	21	28	29
PL	37	22	19	23
PT	48	12	22	18
RO	41	14	32	13
SI	28	26	23	24
SK	22	27	30	22
FI	32	15	21	32
SE	18	22	25	35

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q5 Ktorý z nasledujúcich je pravdivý? Investícia s vyššou návratnosťou pravdepodobne bude:

	Rizikovejšia ako investícia s nižšou návratnosťou	Menej riskantné ako investícia s nižšou návratnosťou	Rovnako riskantné ako investícia s nižšou návratnosťou	Neviem
EÚ27	66	9	15	10
BYĽ	65	8	13	14
BG	60	11	21	8
CZ	74	6	13	7
DK	76	7	8	10
DE	60	12	16	13
EE	71	7	15	8
IE	75	7	14	5
EL	69	10	12	9
ES	69	14	10	8
FR	68	9	13	10
HR	61	8	22	9
IT	68	9	17	6
CY	69	8	12	11
LV	61	7	23	9
LT	58	7	20	15
LU	66	6	14	14
HU	74	7	14	5
MT	74	5	11	11
NL	67	7	16	10
PRI	60	9	17	14
PL	57	9	17	17
PT	75	5	15	5
RO	58	7	30	5
SI	73	7	13	7
SK	72	6	18	4
FI	79	8	7	7
SE	76	6	8	10

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q6 Investícia do širokej škály „akcií spoločnosti“ bude pravdepodobne:

	Rizikovejšia ako investícia do jednej akcie	Menej riskantné ako investícia do jednej akcie	Rovnako riskantné ako investícia do jednej akcie	Neviem
EÚ27	15	56	14	15
BYĽ	9	63	11	17
BG	14	51	18	18
CZ	12	59	13	17
DK	11	68	10	11
DE	11	64	10	16
EE	8	74	12	6
IE	13	60	17	10
EL	19	41	15	25
ES	23	51	12	15
FR	13	53	17	17
HR	17	53	20	10
IT	15	55	13	18
CY	21	43	14	22
LV	8	56	24	12
LT	8	63	18	11
LU	6	64	16	15
HU	23	44	18	15
MT	12	58	14	17
NL	6	73	7	14
PRI	10	63	16	11
PL	16	54	17	13
PT	24	49	18	9
RO	20	45	24	12
SI	14	68	9	9
SK	16	52	22	10
FI	7	77	9	8
SE	12	60	11	18

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q7_1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

Predtým, ako si niečo kúpim, starostlivo zvážim, či si to môžem dovoliť.

	Úplne súhlasím	Do istej miery súhlasím	Trochu nesúhlasím	Úplne nesúhlasím	Neviem
EÚ27	51	41	6	2	0
BYĽ	46	44	7	2	1
BG	54	37	5	4	0
CZ	48	45	6	1	0
DK	46	42	10	3	0
DE	50	39	8	2	1
EE	36	53	10	2	0
IE	58	34	6	3	0
EL	81	17	2	0	0
ES	51	39	8	1	1
FR	50	42	6	1	0
HR	55	37	7	1	0
IT	54	41	5	1	0
CY	79	19	2	0	0
LV	46	46	6	2	1
LT	45	45	9	1	1
LU	49	43	7	1	1
HU	49	45	5	1	0
MT	73	23	3	1	0
NL	48	41	7	4	0
PRI	50	40	7	2	0
PL	42	50	7	1	1
PT	45	52	2	0	1
RO	65	32	2	1	0
SI	56	35	8	1	1
SK	42	50	6	1	1
FI	38	48	11	4	0
SE	52	40	7	2	0

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q7_2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

Sledujem a sledujem svoje výdavky

	Úplne súhlasím	Do istej miery súhlasím	Trochu nesúhlasím	Úplne nesúhlasím	Neviem
EÚ27	49	43	6	2	1
BYĽ	43	45	8	3	1
BG	65	27	5	4	0
CZ	54	41	4	1	1
DK	55	35	7	3	0
DE	57	38	4	1	1
EE	31	52	12	5	0
IE	42	47	8	3	1
EL	50	38	7	3	2
ES	48	43	7	1	0
FR	46	47	5	1	0
HR	60	34	5	1	0
IT	47	44	7	1	0
CY	50	40	7	3	1
LV	38	50	8	3	1
LT	38	50	9	2	1
LU	50	44	5	1	0
HU	49	44	6	1	0
MT	49	42	7	2	0
NL	49	37	10	4	1
PRI	56	37	5	1	1
PL	42	50	6	2	1
PT	31	55	11	2	0
RO	57	38	3	2	0
SI	61	32	6	1	1
SK	43	49	7	2	0
FI	16	33	26	24	1
SE	58	36	5	1	1

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q7_3 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami?

Stanovujem dlhodobé finančné ciele a snažím sa ich dosiahnuť.

	Úplne súhlasím	Do istej miery súhlasím	Trochu nesúhlasím	Úplne nesúhlasím	Neviem
EÚ27	21	50	20	6	3
BYĽ	18	50	20	8	4
BG	26	46	17	10	2
CZ	18	52	24	4	2
DK	18	52	18	9	4
DE	26	47	18	6	2
EE	12	53	24	6	5
IE	19	49	20	10	2
EL	26	52	12	6	5
ES	21	45	27	5	2
FR	18	52	19	7	4
HR	24	52	15	9	1
IT	16	51	23	6	4
CY	38	43	14	3	3
LV	13	46	25	8	8
LT	16	52	24	5	3
LU	20	50	22	7	1
HU	20	51	19	7	2
MT	29	47	15	5	4
NL	25	47	16	8	3
PRI	27	47	20	5	1
PL	16	55	18	6	5
PT	19	58	17	2	4
RO	30	56	9	3	2
SI	34	47	13	5	1
SK	16	53	22	8	2
FI	13	50	25	12	1
SE	30	51	13	4	2

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q8 Ak ste dnes stratili svoj hlavný zdroj príjmu, ako dlho by ste mohli naďalej pokrývať svoje životné náklady bez toho, aby ste si požičiavali peniaze alebo sa presťahovali domov?

	Nemám núdzové úspory	Minimálne 1 týždeň, ale menej ako 1 mesiac	Minimálne 1 mesiac, ale nie 3 mesiace	Minimálne 3 mesiace, ale nie 6 mesiacov	6 mesiacov alebo viac	Neviem/ preferujem neodpoveda ť
EÚ27	16	9	16	18	33	8
BYĽ	14	8	12	15	39	13
BG	23	12	19	16	24	7
CZ	17	10	17	22	29	4
DK	16	6	13	15	42	9
DE	16	8	15	20	34	7
EE	15	9	20	18	32	6
IE	18	12	16	17	32	6
EL	24	10	19	15	23	9
ES	10	10	17	17	36	9
FR	14	9	15	19	33	10
HR	20	11	21	20	23	5
IT	15	6	11	17	39	11
CY	20	12	20	13	28	8
LV	26	14	19	17	19	6
LT	17	8	15	19	36	6
LU	5	4	16	19	48	7
HU	21	10	21	22	22	4
MT	10	9	14	16	35	17
NL	8	5	13	17	47	9
PRI	17	8	16	18	33	8
PL	20	11	19	20	25	6
PT	21	6	16	19	30	8
RO	25	11	21	15	23	5
SI	19	9	18	18	30	6
SK	18	9	16	22	28	7
FI	25	12	20	11	29	4
SE	10	7	14	16	46	7

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q9 Ktoré z nasledujúcich finančných produktov máte alebo ste mali v posledných dvoch rokoch?
[VIACNÁSOBNÉ ODPOVEDE]

	Súkromný dôchodko vý alebo dôchodko vý produkt	Životné poistenie	Neživotné poistenie (napr. poistenie domácnos ti, poistenie motorovýc h vozidiel)	Hypotéka alebo úver na bývanie	Iný spotrebite lský úver	Investičný produkt (fondy, akcie alebo dlhopisy)	Kryptomeny (vrátane kryptomien)	Žiadn y z týchto	Nevie m/ neupre dnostň ujte odpove ď
EÚ27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BYĽ	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
PRI	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q10 Celkovo, do akej miery ste si istí, že budete mať dostatok peňazí na to, aby ste mohli pohodlne žiť počas svojich rokov odchodu do dôchodku?

	Veľmi sebavedomý	Do istej miery sebavedomá	Nie príliš sebavedomý	Vôbec nedôveryhodné	Neviem
EÚ27	9	33	32	22	5
BYĽ	8	35	32	20	6
BG	6	22	36	33	3
CZ	7	33	29	28	4
DK	24	36	20	15	6
DE	13	37	29	17	4
EE	5	26	38	30	2
IE	13	37	26	22	2
EL	6	19	31	41	3
ES	11	38	32	15	4
FR	5	33	32	24	6
HR	6	26	35	29	3
IT	5	33	36	21	5
CY	8	28	32	30	3
LV	5	21	38	33	3
LT	4	27	36	30	3
LU	15	44	28	7	6
HU	6	20	33	40	2
MT	10	37	27	21	6
NL	19	43	22	11	6
PRI	14	38	30	14	4
PL	3	17	35	39	7
PT	5	33	36	23	3
RO	7	31	39	23	2
SI	7	25	39	25	4
SK	4	29	30	33	5
FI	9	37	32	19	3
SE	17	37	23	18	5

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Q11 Ako pohodlne používate digitálne finančné služby, ako je online bankovníctvo alebo mobilné platby?

	Veľmi pohodlné	Trochu pohodlné	Nie príliš pohodlné	Vôbec nie pohodlné	Neviem
EÚ27	36	41	14	7	2
BYĽ	32	49	13	5	1
BG	42	33	14	8	3
CZ	55	36	5	4	2
DK	48	45	5	2	1
DE	44	37	11	6	2
EE	50	39	8	3	1
IE	45	34	10	11	1
EL	28	35	16	20	2
ES	23	43	23	8	2
FR	25	44	21	10	1
HR	56	28	9	5	2
IT	22	49	19	8	3
CY	38	36	18	8	1
LV	36	53	9	2	1
LT	58	33	6	2	1
LU	28	57	11	3	1
HU	40	38	12	7	3
MT	49	26	14	10	2
NL	52	40	5	2	1
PRI	57	28	7	5	2
PL	40	47	7	4	2
PT	20	45	22	9	4
RO	44	36	12	5	2
SI	44	32	15	9	1
SK	50	38	7	4	2
FI	69	26	3	2	1
SE	58	32	5	2	2

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Otázka č. 12 Do akej miery ste si istí, že investičné poradenstvo, ktoré dostanete od vašej banky/poistovateľa/finančného poradcu, je v prvom rade vo vašom najlepšom záujme?

	Veľmi sebavedomý	Do istej miery sebavedomá	Nie príliš sebavedomý	Vôbec nedôveryhod né	Neuplatňuje sa	Neviem
EÚ27	6	32	31	14	11	6
BYĽ	4	31	28	17	12	8
BG	7	37	29	15	8	4
CZ	14	40	22	9	8	8
DK	9	38	24	11	10	7
DE	11	31	33	11	10	5
EE	2	27	44	12	7	7
IE	6	35	28	19	8	4
EL	3	18	30	26	14	9
ES	7	31	33	12	11	6
FR	4	34	28	17	11	6
HR	7	38	30	13	7	5
IT	4	34	31	12	14	5
CY	3	17	36	21	17	7
LV	4	20	44	16	8	8
LT	4	30	29	13	10	13
LU	5	36	32	14	8	6
HU	4	30	33	20	8	4
MT	6	35	26	17	11	5
NL	4	28	28	11	19	9
PRI	11	35	32	13	4	5
PL	3	23	34	23	9	8
PT	6	40	22	10	16	6
RO	8	38	34	11	6	3
SI	3	28	43	17	4	6
SK	8	35	23	12	14	8
FI	7	52	23	7	4	6
SE	4	33	31	18	5	8

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Počet správnych odpovedí na päť otázok o finančných znalostiach (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

	Nízke skóre (0 alebo 1 správne odpovede)	Stredné skóre (2 alebo 3 správne odpovede)	Vysoké skóre (4 alebo 5 správnych odpovedí)
EÚ27	24	50	26
BYĽ	26	44	30
BG	26	54	20
CZ	21	54	25
DK	15	45	40
DE	22	46	32
EE	13	47	39
IE	22	47	31
EL	29	52	19
ES	27	54	19
FR	25	51	25
HR	22	55	24
IT	26	49	25
CY	30	51	19
LV	25	55	20
LT	21	54	25
LU	24	43	33
HU	17	61	22
MT	19	54	26
NL	18	39	43
PRI	22	50	28
PL	25	55	20
PT	28	56	16
RO	30	57	13
SI	15	49	36
SK	20	53	27
FI	11	49	40
SE	19	47	34

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Skóre finančného správania – počet „finančne zdatných“ správania v súvislosti s výberom produktov, sledovaním výdavkov a úsilím o dosiahnutie finančných cieľov (7. štvrťrok)

	Nízke skóre (súhlasím s max. 1 vyhlásením)	Stredné skóre (súhlasím s 2 vyhláseniami)	Vysoké skóre (súhlasím so všetkými vyhláseniami)
EÚ27	8	28	65
BYĽ	11	28	61
BG	9	24	67
CZ	7	29	64
DK	11	27	62
DE	6	29	65
EE	14	32	54
IE	9	31	60
EL	7	23	71
ES	10	30	60
FR	7	29	65
HR	7	22	71
IT	7	30	62
CY	4	24	72
LV	11	37	52
LT	13	25	62
LU	8	27	65
HU	6	28	66
MT	6	23	71
NL	12	25	63
PRI	8	26	67
PL	9	27	65
PT	8	23	69
RO	4	14	82
SI	8	19	73
SK	8	29	63
FI	32	32	36
SE	7	21	73

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Celkové skóre finančnej gramotnosti – súčet skóre finančných znalostí a skóre finančného správania (s rovnakou váhou pre každé hodnotenie)

	Nízke skóre (skóre ≤5)	Stredné skóre (skóre > 5 a <9)	Vysoké skóre (skóre 9 alebo 10)
EÚ27	18	64	18
BYĽ	22	58	20
BG	20	65	15
CZ	16	66	17
DK	16	57	27
DE	16	61	24
EE	16	61	23
IE	17	64	19
EL	19	65	16
ES	22	65	13
FR	18	64	17
HR	16	65	20
IT	19	64	18
CY	19	66	15
LV	24	65	11
LT	19	65	16
LU	15	62	23
HU	12	72	16
MT	13	67	20
NL	15	56	28
PRI	17	62	21
PL	20	65	15
PT	19	71	11
RO	14	74	12
SI	12	61	27
SK	17	63	20
FI	27	56	17
SE	14	59	27

Rýchly prieskum Eurobarometra 525 – Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti v EÚ

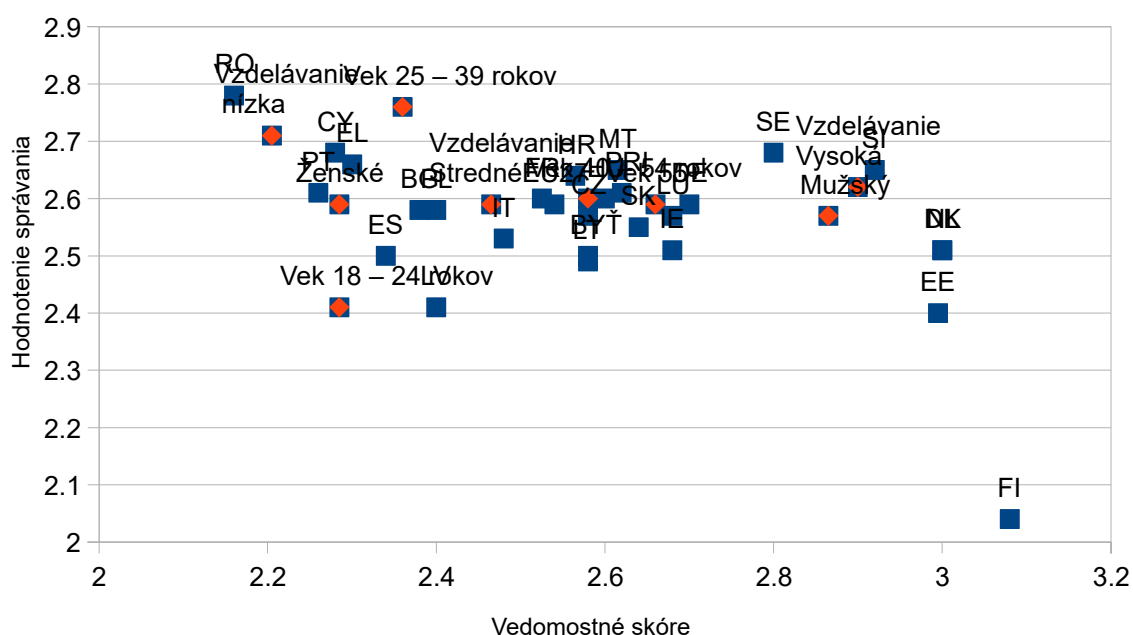
Práca v teréne: 29/3 – 5/4/2023/(%) základ: N=26 139 – Všetci respondenti

Komentáre

(Pierre Dieumegard)

Podivná korelácia medzi dvoma vedomosťami a správaním

Pokiaľ ide o znalosti a výsledky správania, je možné dať poznámku každej skupine. Toto hodnotenie je priemerom skóre skupiny.

Neexistuje žiadna štatistická korelácia medzi hodnotením finančných poznatkov a hodnotením finančného správania, a ak existuje korelácia, je záporná ($R^2 = 0,2$, takže korelačný koeficient je $-0,45$). To by znamenalo, že čím viac má skupina dobré finančné znalosti, tým menej obozretná. Je to zvláštne a môžeme si myslieť, že položené otázky nie sú najrelevantnejšie pre pochopenie finančných zručností jednotlivcov. Obe pohlavia majú rovnaké skóre správania, zatiaľ čo mužský sex má lepšie vedomostné skóre.

Niektoré otázky boli pravdepodobne pre mnohých ľudí zmätené.

Napríklad otázka Q2 musela otestovať chápanie zloženého úroku, t. j. že každý rok sa prijaté úroky pripočítajú ku kapitálu na výpočet úrokov za nasledujúci rok. Otázka bola „Koľko by bolo na účte na konci piatich rokov, keď sa uskutoční výplata úrokov?“. V tejto otázke sa úroky zaplatia na konci vety po tom, ako bola uvedená päťročná lehota. Je pochopiteľné, že respondenti si nemyslia,

že táto platba je ročná. Po zohľadnení zložených úrokov je okrem toho konečná suma 1 104 EUR namiesto 1 100 EUR: rozdiel je minimálny.

Podobne v prípade otázky Q4, ktorá sa zaoberala prepojením medzi cenami dlhopisov a infláciou, bolo pre osobu, ktorá nemá dlhopisy, ťažké odpovedať, a to je prípad veľmi veľkej časti Európanov.

Rozdiely v porovnaní s ostatnými prieskumami Eurobarometra

Rozptyl sociálnych skupín je v rovnakom poradí ako rozptyl krajín, ktorý sa líši od výsledkov mnohých prieskumov Eurobarometra.

Skóre vedomostí ukazuje rozdiely v sociálnych triedach: skóre je vyššie pre ľudí s vysokoškolským vzdelaním a seniorov.

Hodnotenie správania je lepšie, napriek nízkemu skóre vedomostí, u nízko vzdelaných ľudí, ktorí nemajú vysoký príjem a potrebujú venovať pozornosť, ľudí usadzujúcich sa v živote (25 – 39 rokov), ako aj chudobných krajín, ako sú Rumunsko a Grécko.

Na rozdiel od mnohých prieskumov Eurobarometra nejde o prieskum verejnej mienky o tom, čo by mali verejné orgány robiť, ale o prieskum poznatkov a individuálneho (finančného) správania vo vzťahu k spoločnosti, v ktorej človek žije. Je normálne, že rozdiely medzi sociálnymi skupinami sú také dôležité ako medzi národnými názormi (alebo že rozdiely medzi národnými názormi nie sú väčšie ako medzi názormi sociálnych skupín).